

Bu sabahki haberler

Bütün Çin orduları İngiltere emrine geçiyor

Müttefikler harb meclisi ilk ictimanda bunu konuşacak

Londra, 18 (A.A.) — Daily Sketch gazetesinin bildirdiğine göre Uzakşar. Çin Japonya karşı müdafesi için Çin muazam insan kuvvetinin in. İngilizlerin emrine verilmesi teklif edilmiştir. Teklifte Çinlilerin İngilizler tarafından teçhiz edilmesi derpış edilmiştir. Bu plânın teferatları iki hükümetin mümessilleri arasında müzakerede edilmektedir. Çinlilerin elinde Çin toprakları dışında çarpışmağa hazır pek çok miktarda askerler vardır. Askeri kuvvetlerin müştereken kullanılması meselesi, zannedildiğine göre, Yüksek müttefikler harb meclisinin ilk toplantısında müzakere edilecektir.

Londra, 18 (A.A.) — Bir İngiliz askerî heyetî Çin Kınge varmıştır. Bu heyet burada hareketin Çin kumandanları ile bir alden idare edilmesini müzakere edecektir.

Japonlar Sarawak'a asker çıkardılar

Japonlar Hong-Kong kumandanına bir kere daha şehrin teslimini teklif ettiler

Londra, 18 (A.A.) — Dün Japonların şimali Borneoda Sarawak münakaşasına asker çıkarmaya muvaffak oldukları bildirilmiştir. Alınan haberlere göre İngilizler bu noktada bulunan askerî tesisatı imha etmişlerdir.

Hong-Kong dayanıyor

Londra, 18 (A.A.) — Japonlar dün gene Hong-Kong kumandanlığına müzakerat ederek şehrin teslim olmasını talep etmişlerdir; fakat valî bu teklifi reddetmiştir. Maada, Japonlara bir daha bu mesele üzerinde kendileri konuşmayacağına ilâve etmişlerdir.

Londra, 18 (A.A.) — Dün Japonların Hong-Kong kumandanlığına müzakeratını parçalamaya muvaffak oldukları bildirilmiştir. Fakat bütün dünyanın nazarlarını üzerinde toplamaktadır.

Malezyanın akubeti

Vişî, 18 (A.A.) — Londradan haber verildiğine göre dün parlamentonun gizli bir toplantısında Malezyanın akubeti hakkında müzakereler yapılmıştır.

Almanlar Mojaisk bölgesini tahliye mi ediyorlar?

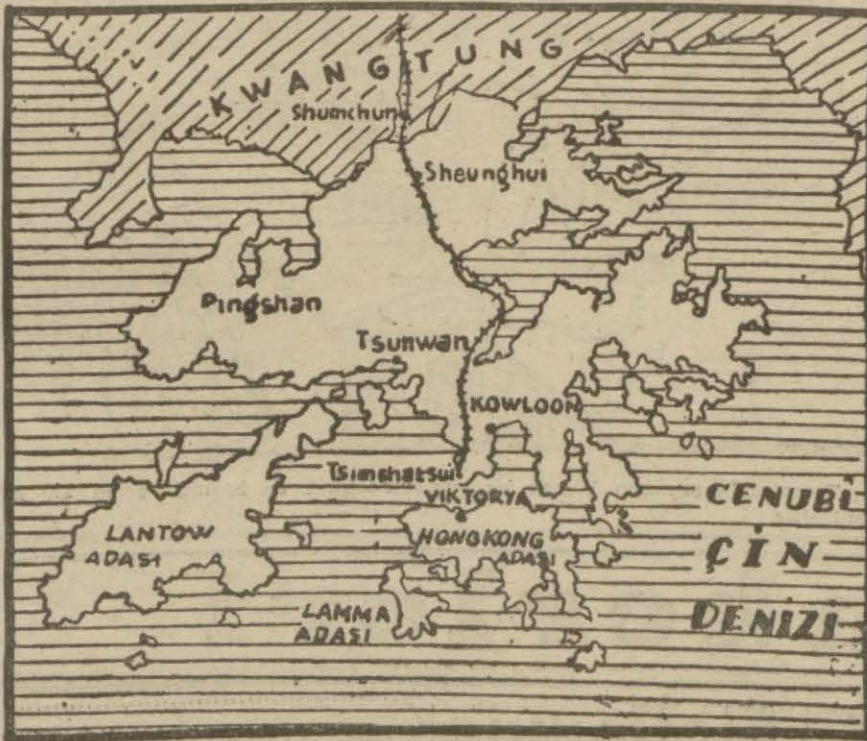
Londra, 18 (A.A.) — Moskovadan bildirildiğine göre Rus İleri İlerikâti Kalinin - Moskova yolu üzerinde devam etmektedir.

Mojaisk etrafındaki sahayı Almanlar tahliye etmişlerdir. Moskova ile Leningrad arasındaki demiryolu yakında yeniden tesis edilecek ve iki şehir arasında münakaşat başlayacaktır.

Fransanın Amerika hükümetine teminatı

Vaşington, 18 (A.A.) — Dün Fransa elçisi M. Henri Hay, Summer Welles'i ziyaret etmiş ve Fransanın bitaraf kalacağı hakkında teminat vermiştir.

Nevyork, 18 (A.A.) — Nevvyork Herald Tribune yazarı: «Amerika harbe girdikten sonra Fransız milletinin harb hakkındaki düşüncesinin değiştiği muhakkaktır. Almanların Rusya'daki muvaffakiyeti, İngilizleri ile Libya'da İngilizler tarafından elde edilen muvaffakiyetler en kötümser Fransızlara bile memleketlerinin istikbal hakkında ümid vermiştir. Mareşalin Fransaya yeni niyetini tehlikesine sokmağı reddetmesi için şimdî birçok sebepler vardır.»

İngilizlerin Hong Kong müstemlekesini gösterir harita

Müttefiklere göre

Bir Japon üssüne taarruz

29 Japon tayyaresi düşürüldü

Amerikan denizaltıları muvaffakiyetli bir taarruz yaptılar

Çin tebliği

Singapur, 17 (A.A.) — Singapurda öğle üzeri neşredilen tebliğin tam metni şudur:

Cenubi Kedah'da takriben Muda nehri hattının üzerinde çarpışmalar devam etmektedir.

Düşman Borneo'da Miri ve Lubous'u bombardıman etmiştir.

Müfrezelerimiz petrol tasfiyehanesiyle Miri ve Beria petrol sahalarının diğer tesislerini tamamilen tahrib ettikten sonra esasen evvelce bu havahiden çekilmişlerdir.

Japon üssüne taarruz

Manilla, 17 (A.A.) — Umumi kararğâhin tebliği:

Vaigan Japon üssüne karşı yapılan bir taarruzda 26 japon tayyaresi düşürüldü.

(Devamı 5 inci sayfada)

Japonlara göre

"6 İngiliz torpitosu batırıldı,"

Hong - Konga hava taarruzları devam ediyor

Tokyo, Anglo - Saksonlar 462 tayyare kaybettiler, diyor

Hava akını

Tokyo, 17 (A.A.) — İmparatorluk umumi kararğâhi deniz kısmı bugün saat 15.30 da aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Kara ordularıyla sıkı iş beraberliği yapan Japon deniz kuvvetleri, Hong - Kong hareketi esnasında düşmanın altı torpidosu ile bir top çekerini batırmışlardır.

Bir muhrib, iki torpede ve diğer bir gemi tehlikeli surette hasara uğratılmıştır. Diğer taraftan, Japon bilikleri, Mont - Avis kalesine diğer tahkimatı bombardıman etmişler ve hasara uğratmışlardır.

Hon-Konga yapılan hava taarruzlarına devam edilmektedir.

Japon deniz birlikleri 11 ilkkâ.

(Devamı 5 inci sayfada)

«Son Posta,, nin denizcisi diyor ki»

Uzakşarktaki 3 büyük İngiliz üssünden biri: (Hang - Kong)

İngilizler (Hang - Kong) u sonuna kadar müdafaya niçin karar verdiler, bu müdafaa ümid verebilir mi?

Sanghay, Hong-Kong, Singapur... Bu üç şehir, üç liman, İngiliz imparatorluğunun Uzakşarktaki hakimiyetini esaslı surette temin eden üç büyük üstür: Aynı zamanda hem iktisadi, hem de askerî olan üs.

Bu üsler, İngiliz imparatorluğunun Uzakşarktaki hakimiyetini esaslı surette müdafaa etmeğe kâfi gelebilir miydi? Bugünkü vukuat gösteriyor ki kâfi değildir. Bunların kifayetsizliğini İngilizlere de çok iyi biliyordu.

Bundan dolayı, imparatorluk, bu sahada kendisine daha büyük bir üs tesis etmek üzere, Japonya ile bir müttefik akdetmişti. Ancak, Japonya bu ittifakı yeni bir lemeğe taraftar olmadı ve o zamandanberi bu üç üs, kendisi için ehemmiyet kesbetti.

Bu üç üsten birincisi daha ziyade iktisadi bir üstür. İkincisi aynı zamanda mühim bir askerî üs olmakla beraber, Japon ittifakının bozulması üzerine İngilizlerin Uzakşarktaki menfaatinin korumaya kifayeti edemiyor. Üçüncü üs olan Singapur bundan sonra tesis edildi ve İngiliz imparatorluğu, bütün kuvvet merkezini buraya toplamağa karar verdi. Hong-Kong, (Devamı 6 net sayfada)

(Devamı 6 net sayfada)

MILLİ PİYANGO NUN

1942 YILBAŞI ÇEKİLİŞİNDE

1000000 LİRA VARDI

HÜKÜMETİN MÜHİM BİR TEDBİRİ

Buğdayı koruma vergisi kaldırılıyor

Meclise yeni bir kanun teklif edildi

Kaldırılacak verginin tesiri: Ekmek fiatları 50 para ucuzluyacak, hükümet müstehlik lehine mütemmim bazı tedbirler daha alacak

Ankara, 17 (A.A.) — Hükümetçe buğday fiatlarının arttırılması dolayısıyla ekmek fiatlarının bu nisbette yükselmesine mani olacak tedbirler alınmış olduğunu evvelki günkü neşriyatımızda bildirmiştik. Haber aldığımız göre bu tedbirler cümlesinden olmak üzere buğday ve çavdar unların

dan alınmakta olan buğday koruma vergisinin kaldırılmasına hükümetçe karar verilmiş ve bu maksadla Büyük Millet Meclisi, ne bir kanun teklif olunmuştur. Bu kanunun Meclisçe kabülü halinde ekmek fiatlarının, herhalde kaldırılan verginin tesiri derecesinde, ucuzlayacağı anlaşılır.

Ankara, 17 (Hususi) — Hübubat fiatlarının yükseltilmesi ekmek fiatlarında hasıl olan esaslı farkı müstehlik lehine hafifletmek maksadile hükümet alacağı tedbirleri kararlaştırması ve bunlardan birincisini bir kanun lâiyhası halinde bu (Devamı 5 inci sayfada)

Askere gidenlerin maaşları

Lâyiha Mecliste görüşüldü

Dünkü Mecliste diğer müesseselerde çalışanların vaziyetlerine de temas edildi

Ankara 17 (Hususi) — Maaş kanununa ek kanun lâiyhasının Mecliste birinci müzakeresi bugün yapıldı. Devlet dairelerinde ücretli çalışan memurlarla bareme dahil banka ve müesseselerdeki memurların staj için ve ya seferberlikte askere çağırılınca maaş vaziyetlerini tayin eden bu lâiyha maddeleri görüşülürken Emin Aslan «Denizli» aylıklar tabirinden maksadın ne olduğunun izahını istedi. Maliye encümeni reisi Atif Bayındır «İstanbul» cevab verdi ve bu radaki maaş tabirinden maksadın esaslı memuriyet olduğunu, üzerinde başka bir vazife de varsa ve oradan da ücret alıyorsa onun verilmesi lâzım geldiğini söyledi.

Diğer müesseselerde çalışanlar Sinaa Tekeleği (Seyhan), esaslı (Devamı 6 net sayfada)

Millî korunma kanunu

Meclise verilen lâyiha muvakkat bir encümeninde tetkik ediliyor

Ankara, 17 (Hususi) — Hükümet millî korunma kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki lâiyhayı Meclise takdim etmiştir. Bu münasebetle buünkü Meclis toplantısında söz alan Ticaret ve Kili ezcümle demiştir ki: Bilhassa bu seneki müstaceliyete binaen bu lâiyhanın teşekkül edecek muvakkat bir encümeninde müzakeresi muvafık (Devamı 5 inci sayfada)

Başvekil Ankaraya dönüyor

Ankara 17 (Hususi) — Meziyetini Mersinde geçiren Başvekil doktor Refik Saydam Cumartesi günü şehrimize dönüşü olacaktır.

Kimlerin, günde ne miktar ekmek yemeleri lâzımdır?

Büyük şehirlerde ekmek sarfiyatının daha esaslı nizamlara bağlanacağı haberini niçin memnuniyetle karşılamalıyız? Yazan: Profesör doktor Sadi İrmak

MEKTEP TALEBELERİ	EV KADINLARI	ARZUARLAR İSSİZLER
3000	2500	2000
SANAYİ İŞCİLERİ	ZİRAAT İŞCİLERİ	ESNAF VE TÛCCARLAR
5000	4000	3800

Muhtelif kimselerin muhtaç oldukları kalori miktarı (Yazısını 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

«Hamlet», davası

Dünkü muhakemede ehliyukuf tarafından verilen rapor münakaşalara sebep oldu

Suçlular dünkü muhakeme esnasında Halkın büyük bir alâka ile takip etmekte olduğu Hamlet davasına aslıyan etmekte olduğu 1 inci aşırıya 1 inci ceza mahkemesinde dün de (Devamı 6 net sayfada)

Hergün

Türkiyede yiyecek sıkıntısı olmayacaktır

Ekrem Uşaklıgil

Ekmeğin kilosu 16,5 kuruşa çıktı. İstihlâkının de İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerimizde karne usulüne tâbi tutulacağı söylenebilir.

Bu haberin neşre uyandırdığını söyleyecek olursam yalan olur, fakat.

Muhitimde yaptığım küçük tetkik neticesinde anladım ki, karar dünya hâdiselerinin seyrine nazaran tabii, biraz da zaruri telâki edilmiş, sükûnla karşılanmıştır.

Türk yurdunu dış tehlikeden korumak sahasında tuttuğumuz yolun iki buçuk yıldanberi vermekte olduğu fiili semere halk arasında hükmete karşı o kadar büyük bir itimad doğurmuştur ki, itihaz edilen kararın tesiri kesemiz üzerinde ne kadar ağır olursa olsun bir zaruretten geldiği hissi hiç bir sarıntı geçirmeden devam edecektir. Hâdiseler karşısında memnuniyetle kaydedeceğimiz nokta budur.

Ekmeğin 16,5 kuruşa çıkması ve istihlâkının karne usulüne tâbi tutulması ihtimalinin Belirilmesi zahiren yekdiğerinden ayrı iki hâdiseler gibi görünmesine rağmen hakikatte bir tek derdi ve o derde karşı düşünülen ilâçlardan bir tanesini ifade eder.

Türkiye yiyecek bakımından sükûntunda değildir, her vakit iddia ettik, gene de söyleyeceğiz, gelecek aylar ve yıllar içinde dahi sıkıntıya düşmeğe ihtimali için makul denebilecek hiç bir sebep yoktur.

On beş yıl oluyor ki, dış memleketten yiyecek maddesi getirilmemiş, feyizli senelerde olduğu gibi kurak senelerde de toprağımızın yetiştirdiği mahsul biraz gevşek bir çalışmayla dahi bize fazlasıyla yetmişti, ara sıra fomsularımıza satış yapılmaya bile imkân buldu.

Vaziyet iki buçuk yıl harben sonra da gene bu merkezedir, kaldı ki artık dış memlekete yiyecek madde de yollanmıyoruz. Türk toprağında alınan mahsulün Türk çocuklarına yetmesi değil, ihtiyaçlarından arta kalmayı, bu bakımdan da fiatın bir nokta üzerinde durması lâzım.

Mantığın emri buydu; fakat mantığın emrine iktisad ve kaide-i muvazene müdahale ettiklerini görürsünüz. Bu muvazeneyle toprak mahsulü fiatları arttı, artınca da ekimci dâimî müvazene değışti, ve fiatın artmasıyla başlıyan fiat artışı diğer noktalarda bollaşti.

Tekrar ediyoruz, memlekette yiyecek sıkıntısı yoktur, olması için sebep yoktur, fiat artışı bahsinde halkın selim manevresiyle derhal kavradığı gibi tabii, biraz da hâdiselerin seyrine göre zaruri bir vaziyetin karşısında bulunuyoruz.

Şimdi sıra iktisad kanunlarına iktisad tedbirleri ile karşı koymaktır. Hükümetin bu meseleyi esassurette ele almış olduğunu biliyoruz, yurtda bir karış boğ toprak bırakmamak için kullanacağı tedbirleri değiştirmeyi faydasız bırakacak tedbirleri de kolaylıkla alabiliriz.

İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerimizde ekmeğin istihlâkının karne usulüne tâbi tutulması ihtimaline gelince, Türkiye'nin vesika usulüne tâbi olmanın tek Avrupa memleketi olduğunu birçok defalar gururla yazmış olduğumuzu unutmamak, fakat daha üç beş gün evvel lokantalarda yemek çeşidlerinin tahdit edilmesini ve ekmeğin istifasının önüne geçmesini istemiş olduğumuz da unutmamak, yiyecek maddelerinin fiatı yükselince, bir taraftan daha fazla yükselmeyi önlemek, bir taraftan da ihtiyaç maddelerinin bütün vatandaşlar arasında silyan dağıtılmasında servet farkının rol oynamasını temin etmek, aynı zamanda da israfı karşı-

koymak için tecrübenin karne usulünden başka bulabilmiş olduğu bir usul yoktur. Fiatin yükselişini gişli bu da hem tabii, hem de zaruridir, fakat fikrimizce kâfi değildir, karne usulünü yavaş yavaş aksatmadan tatbik ettikten ve hiç bir noksanı kalmadığına kanaat getirdikten sonra fiatı fazla yükselen diğer bazı yiyecek maddelerini de bu usulün içine almakta fayda vardır sanıyoruz, yalnız ilâve edelim ki, ileriyeye sürdüğümüz fikir tamamen şahsidir, karne usulünün yalnız ekmeğe münhasır olsa da tatbik edilmesi yahud edilmemesi için hükümetçe verilmiş kat'i karar yoktur, mesele bu dakika için bir etüd sahasındadır.

TAKVİM 1 inci Kânun	
Rumî sene 1397	18 Aralık 1900
1 inci Kânun 5	Perşembe Resmî sene 1941
GÖNEŞ	
S. D.	Zilkade
7 20	29
2 88	
İMSAK	
S. D.	Yatsı
5 88	
12 81	
OĞLE	
S. D.	S. D.
12 11 14 30 36 42	18 21
7 28 9 48 12	1 89

Resimli Makale:

İyi konuşmak elde edilmesi epeyce güç, zamana bağlı bir san'attir.

Birbirinden kuvvetli iki silâh

Zamanında susmayı bilmek ise güç san'atların da başında gelen bir ka-biliyettir.

Sabahtan Sabaha:

Şarkıdan evvel Öğreneceğimiz Şeyler yokmu?

Burhan Cahid

Ankara radyosunun öğrettiği memleket şarkıları hoş şeyler. Ağır başlı olanlarımız bile bu kıvrak havaların temposuna uymak - tan kendilerini alamıyorlar. Saatlerce kolaklarımızın misafiri kalan bu şarkıları dilimizde tekrar etmekten zevk alıyor. Burası böyle. Fakat geçen bir fıkramda işaret ettiğim gibi bütün memlekete hitab eden radyodan daha faydalı şeyler Beklemek te hakkımız değil mi? Memleket dışı hâdiseleri yaşayış şartlarını değiştirecek bir hız ve önem almıştır. Basma kalıp tasarruf ve cizelerle oyalanacak zamanda değiliz. Halkı dış hâdiselerin yarattığı ihtiyaçlara göre aydınlatmak ve hazırlamak lâzımdır. Dün akşam radyoda şöyle kısa fakat geniş ölçüde bir vecize dinledim:

— Çok ekim çok tasarruf, çok doğum! Güzel, bizim fikir ve cemiyet hayatımıza katılmış böyle nice faydalı ata sözü, kitab sözü ve halk temsilidir. Fakat zamanla aşınmış, yıpranmış, tesirleri kalmamıştır. Yeni vecizeler ise eskiler kadar da kuvvetli değildir. Bu madde ve hâdiseler devrinde vecize ile milletlerin ruhunu ve kafasını aydınlatmak güçtür. Ona değışen yaşayış yeni şartlarını örneklerle anlatmak lâzımdır. Çok ekim nasıl olur, çok tasarruf ne demektir, çok doğumdan maksad nedir?

Analar babalar çocuk yetiştirmek amma nasıl? Yetişen zocuğu nasıl bakılacak? Ananın vazifesi nedir? Babaya düşen mes'uliyet nedir? Bunları da öğrenmek gerekir. Tasarruf için ne parlak vecizeleri - miz var. Fakat bugünkü hayat şartlarına göre bunu nasıl yapacağız? «İhtiyacından fazla mal alma, hiç yoktan piyasada buhran yaratsın» bu pek tabiidir. İktisadi bir düşünce. Fakat bugün almadığı malın yarım iki misline çıktığını görün - ferde bunu daha başka şekilde anlatmak lâzımdır. İşte radyo gibi memleketin kulağına ve ruhuna hitab eden bir ağızdan memleket havaları gibi lezzetle dinlemek istediklerimiz bunlardır. Yeni ihtiyaçlara göre bizi hazırlamak, aydınlatmak vazifesi radyoya düşer. Fakat vecize ile değil madde ve örnek!

Burhan Cahid

Basın Birliğinde örfi idare konutuna bir çay ziyafeti verildi

Örfi idarenin yeni komutanı Kor. general Sabit Noyan şerefine Basın Birliği İstanbul şubesi merkezinde dün bir çay veriliştir. Çayda gazeteler erkânından başka vali ve belediye reisimiz doktor Lütfi Kırdar, Parti reisi İzmir mebusu Resad Mimaroglu da bulunmuş ve çay samimi hasbâhallerle geçmiştir.

RADYO

PERŞEMBE 18/12/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.15: Evri saatı, 8.30: Müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Beraber şarkılar, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Hüseyin, Hicaz ve Kürdîlîhcazkar makamlarından şarkılar, 19: (Derleşme saati), 19.15: Çakan havaları (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.55: Halkleri folklor saati, Çorhan gecesi, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fasl heyeti, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Fasl heyeti, 21.30: (Şir saati), 21.45: Radyo senfonî orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ayarı, ajans haberleri; borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

İstanbul borsası

17/12/1941 açılış - kapanış fiatları	
ÇEKLER	
	Açılış ve kapanış
İstanbul	5.24
New-York	100 Dolar 132.20
Londra	100 İsviçre Fr.
Madrid	100 Peçeta 12.9375
Yokohama	100 Yen
holim	100 İsviç Kr. 31.0050
Bir altın lira	27.75
24 aylık bir gram külçe altın	391
Eşam ve T-hviliât	
% 7 1/2 933 Türk borcu	23.40
trans I	
İkramiyeli % 5 938	20.20
İkramiyeli Ergani	21.75
Merkez Bankası	135.—
İktisad Değirmençilik	23.60

Şehir Haberleri

Yüksek ticaret mektebinde dün yapılan toplantı

Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetile yapılan toplantıda mekteb müdürü, profesörler ve talebeler bu mevzu etrafında konuşular

Dünkü toplantıdan bir intiba

Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetile dün saat 11 de Yüksek Ticaret ve İktisad okulunda profesörlerin ve kalabalık bir gençlik külesinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Merasime İstiklâl Marsile başlanmış, mücahidlerin mekteb müdürü Nihad Sayar tarafından tasarrufun lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettiren bir nutuk söylenmiştir. Nihad Sayar hitabesinde, Türk iktisadiyatının Osmanlı devletinin teşekkül tarihinden itibaren muhtelif zamanlarda geçirdiği merhalelere temas ettikten sonra içinde bulunduğumuz fevkalâde vaziyet karşısında Türk vatandaşlarına düşen vazifeleri tebarüz ettiren sözleriyle nihayet vermiştir.

Müteakiben kürsüye gelen profesör Suphi Nuri İleri «İktisadi kooperatifçilik» mevzuu etrafında mühim bir konuşma yapmış ve İngiltere, Holanda gibi bazı memleketlerin kooperatif teşkilâtı hakkında izahat vermiştir. Suphi Nuri İleri dün sonra Profesör Esad Demirel «İktisadi tasarruf» ve birkaç talebe de yerli mallar ve iktisad mevzuları etrafında birer hitabede bulunmuşlardır.

Fakir talebeye yardım

Şehrimizdeki ise ve orta okul müf. dâhiresi bugün öğleden sonra kız lisesinde bir toplantı yapacaklardır. Toplantıda, muhtelif okullarda bulunan fakir talebeye yapılacak yardım işleri etrafında müzakerelerde bulunulacak ve bazı müşterek kararlar verilecektir. Maarif Vekilliği de bu işe 5000 liralık bir yardım yapacaktır.

koymak için tecrübenin karne usulünden başka bulabilmiş olduğu bir usul yoktur. Fiatin yükselişini gişli bu da hem tabii, hem de zaruridir, fakat fikrimizce kâfi değildir, karne usulünü yavaş yavaş aksatmadan tatbik ettikten ve hiç bir noksanı kalmadığına kanaat getirdikten sonra fiatı fazla yükselen diğer bazı yiyecek maddelerini de bu usulün içine almakta fayda vardır sanıyoruz, yalnız ilâve edelim ki, ileriyeye sürdüğümüz fikir tamamen şahsidir, karne usulünün yalnız ekmeğe münhasır olsa da tatbik edilmesi yahud edilmemesi için hükümetçe verilmiş kat'i karar yoktur, mesele bu dakika için bir etüd sahasındadır.

Ekrem Uşaklıgil

Odun ve kömür fiatlarına zam yapılması muhtemel görülüyor

Şehire bol miktarda kömür getiriliyor, kok kömürüne rağbet arttığından Zonguldaktan külliyetli miktarda kömür getirilecek, yeni depolar açılıyor

Kömür istihsal muntakalarından şehre bol miktarda kömür getirilmesinin işine devam olunmaktadır. Dün Şile'den 24 ton kömür gelmiştir. Bugünlerde de yeniden külliyetli miktarda kömür getirilecektir. Mangal kömürlerinin nakliye masraflarına üzerine kömürün kilosuna 1 kuruş zam yapılması muhtemel görülmektedir.

Diğer taraftan odun navlun ücretlerinin de 70 kuruş kadar artmış olduğu ileri sürülerek odun fiyatının da yükseltilmesi etrafında alâkadarlar müraacaatlar yapılmaktadır. Fiat mürakabe komisyonu bugünkü toplantısında bu müraacaatları tetkik edecektir. Son günlerde şehirden mangal kömürlerinin biraz güçlüklerle tedarik edilebilmesi üzere, halkın kok kömürlerine karşı rağbet artmıştır. Bu vaziyet karşısında alâkadarlar istihsal muntakalarından şehre fazla miktarda kok kömürü sevk ve şehir dahilinde muntazam bir şekilde tevziat yapılabilmesi için yeni tertibat almışlardır. Zonguldaktan yeniden kok kömürü getirilmektedir.

Arkadaşını bıcağıyan çocuk

Beyoğlunda, Yenişehirde Dereboyu caddesinde kahvecilik yapan Alinin oğlu Kenanla gene o civarda kahvecilik yapan Ahmedin 15 yaşlarındaki çocuğu Ali dün bir alacak meselesinden dolayı kavgaya tutuşmuşlar bu esnada Kenan, bıcağıyla Aliyi vücudunun muhtelif yerlerinde Ali de bir demirle Kenanı göğzünden ağır surette yaralamıştır. Yaralı çocuklar tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmışlardır.

İnhisarlar levazım müdürü vazifesinden ayrılmamış

İnhisarlar idaresinin levazım işleri müdürü Talât 2 ay müddetle mezuhiyet almıştır. Şahsi vaziyetinin bozukluğundan dolayı mezuhiyet almış bulunan müdürün levazımındaki yolsuzluklar dolayısıyla muvakkaten vazifesinden ayrıldığı hakkındaki rivayetler tamamen yalanlanmaktadır. Diğer taraftan isten el çektilen İki memurum tahakkukatı yakında nihayetlenecek ve suçları tahakkuk ederse bu memurlar müddetumumiliğe verileceklerdir.

Kolu kırılan kız

Eyübdü Bahariye caddesinde kontrol plâk fabrikasında çalışan Kralya adında bir kız dün fabrikada çalışırken düşmüş kolu kırılmıştır. Yaralı kız tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Mekteplerin din'en me tatili ayın 29 unda başlıyor

Okullarda kanaat notu imtihan devresini müteakib yapılan bir haftalık dinlenme tatili bu yıl Kurban Bayramı ve yılbaşı tatillerine rastladığından Maarif Vekilliği her üç tatilin de birleştirilmesine karar vermiştir. Alâkadarlara gönderilen tamime göre, köy enstitülerile yapı bütün mektepler 29 İkkânun Pazartesi sabahından 8 Sankânun Perşembe sabahına kadar tatil edileceklerdir.

Bulgaristandan Filistine giden Yahudiler limanımızda

Bulgaristandan Filistine hıcret eden Yahudileri hâmil Panama bandıralı «Struma» vapuru dün Boğazdan transit olarak geçmesi lâzım gelirken Boğaz dışında makinelerin bozulması yüzünden limanımıza demirlemiştir. 750 kişiyi Filistine götüreceği olan vapur tamiratını bitirip kumanyasını aldıkları sonra bugün hareket edecektir.

Zeytinyağ hırsızlığı çocuk

Bahçepazarında, Yağkapanında Mırdıç adında bir üçer ardiyesine girerek buradaki zeytinyağı tenekelelerini aşırmağa kalkışan Mehmed adında 17 yaşlarında bir çocuk dün zabıta tarafından tutulmuş ve gözaltına alınmıştır. Bu kabl birkaç hırsızlığın faili olduğu tesbit edilen Mehmed hakkında takibata başlanmıştır.

İSTER INAN, İSTER İNANMA!

Dün sabah reflekslerimizden birinin üçüncü sayfasında yeni ekmeğin namın Pazartesi günü değiştirileceği yazılıyordu. Aynı gazetenin diğer bir sayfasına bakarken gözümüz

Fiat Mürakabe Komisyonunun bir ilânına takıldı. Eurada da ekmeğin namının ertesi günden itibaren değiştirileceği ilân ediliyordu. Sayfaları birbirinden habersiz gazete olabileceğine:

İSTER INAN İSTER İNANMA!

Buğdaydan başka unla da pasta imali yasak edilecek

Ekmeğin unundan gayri diğer maddelerin unları ile pasta imaline müsaade edileceğini evvelce yazmıştık. Diğer taraftan şehrimizdeki alâkadarlar bu şekilde pasta imalinde mahzurlu görmekteydiler. Hangi madde unundan olursa olsun pasta imalının menedilmesi hususunda Ticaret Vekâletine müraacaat edilecektir.

3 bin kilo demirin sahipleri bu undu

Birkaç gün evvel Taksimde Ayaspaşada bir depoda sahibsiz olarak bulunan beyanamesiz demir stokları hakkında tahkikat açılmış ve depo da mühürlenmiştir. Bu tahkikat neticesinde demirlerin Nesibe, Mahmud ve Ahmed adında üç kardeşe aid olduğu tesbit edilmiştir. Bu demirlerin miktarı üç bin kilo kadardır ve sahipleri de demir ve demir mamulâtı ile doğrudan doğruya alâkalı olmayan kimselerdir. Bu yüzden stok yapmış olmaları suçlarının ehemmiyetini artırmaktadır. Tahkikata millî koruma kanunu hükümlerine göre devam edilmektedir.

Yedek otomobil aksamında ihtikâr yapmış

Fiat mürakabe bürosu kontrolörleri yapılan bir şikâyet üzerine otomobil lastiği ve yedek aksamı satışı hakkında bir ihtikâr dürmü meşhuru yapılmıştır. Suçlu mağaza sahibi Taksimde, Tarlabasında Nöber Eşkenazi'dir. Yapılan tetkikatta müşesese sahibinin 19 parça makine ve silindir kısmını yüksek fiatla sattığı tesbit olunmuştur. Suçlu hakkında tahkikata devam edilmektedir.

Kızılay balosu

Kızılay Beyoğlu kaza merkezi tarafından tertib edilen bala önümüzdeki Cumartesi günü akşamı Tokatlıyan salonlarında verilecektir. Her sene en müstesna balolardan birini teşkil eden bu balonun zengin olması için Kızılay Kurumu hiç bir fedakârlıktan çekinmemiştir.

Bu da makara muhtekiri

Üsküdar'da Hakimiyeti Milliye caddesinde, 161 numarada tuhafiyecilik yapan Kevorik adında biri zincirli makaraları yüksek fiatla satarken yakalandı ve hakkında zabıt tutulmuştur.

Aşerlik işleri

Terhis tezkerelerini almıyanlar Beyoğlu Yerli As. Şubesinde: Subemizdeki kayıtlı olup da terhis edilmiş ve henüz şubeye müraacat etmemiş olan yedek sübay ve memurların terhis tezkerelerile acele şubemize müraacatla kayıtlarını yaptırmaları ehemmiyetle ilân olunur. (18652)

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TIYATROSU Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20.30 da MÜHİŞ AİLE SON HAFTA İstiklâl caddesi komedi kısmında SAADET YUVASI Son hafta

Randevucu kadının âkîbeti

— 183 —

Bizim ömrümüz nasıl geçti? Ya eğlence yerlerinde, yahud hapishane de... Degil mi? Hayatım hakiki bir (saadet - felâket) fâtimidir. Bir gün bir hapishane koğusunda otururken, ertesi günü Şişlinin en murteba bir randevu evinde misafir olmak!

Randevucu Merzukayı işte bu (saadet - felâket) filmlerinin birinde tanıdım.

Üç beş sene evvel Galatada bir mahallebicide dostu (Pehlivan) tarafından tabanca ile vurularak öldürülen bu meşum kadın, birçok genç kızları iftâl ettiği gibi meşur (Şişli yıldızı Medîha) yı da uçuruma sevketen ilk âmil o olmuştu.

(Merzuka) gençliğinde pehlivani sevmiş. Hadîâ aralarında evlenmişler. Fakat (bağlı hayat) Merzukaya zor gelmiş. Bir bekme vurarak Pehlivanı kapı dışarı atmış. Etrafına da birkaç güzel kız topluyarak (randevu) evi açmış.

(Merzuka) nun felâkete sürüklediği insanlar arasında birçok fakir eyle kızları, birçok mektebli kızlar da varmış. Onlara (muhteşem ve müşâşâ' bir istikbal) göstererek kandırmış ve hepsini uçuruma yuvarlamış.

(Medîha) yı görünce onu yollarda beklemiş. Birbir vâd ile zavallı genç kıza nihayet kandırmış.

Ö zamanlar randevu evlerinde Rum, Ermeni, Yahudi, Leh kızları dolu idi.

(Merzuka) Beyoğlunda hep böyle genç ve güzel kızları başına topladığı için çabuk nazarı dikkti celbetmiş ve çabuk zengin olmuştu. Evine gizlice her milletten zenginleri kabul ediyordu. Çarşıda kuyumcular:

— He ahbar, şu gerdanlığı satarsam, kârı olan yüz lirayı Merzuka hanımın evinde feda edeceğim?

— He, ben de şu iğneyi satarsam niyeti âcizanam ondaçur? derlerdi.

(Merzuka) Pehlivanı birtakim sonra birçok kimseleri dost almıştı. Bu meyanda birçok kasa hursuzları, gece işçileri de oturdu. O kadar ki hapishaneye geldiği zaman elinde bir liste ile gelir, orada bulunan sekiz on dostuna ayrı ayrı hediyeler verirdi.

Meşur kasa hirsızı Dimitriye sorardı:

— Sana bugün gelen kimdi?

— Bizim metres, Merzuka!

Meşur gece hirsızı Sarı Mustafaya sorardım:

— Sana bugün gelen kimdi?

Meşur pastirmacı Mihrana sorardı:

— Sana bugün gelen kimdi?

— Eski göz ağrısı, Merzuka.

Hangisinin metresiydi? Hangisinin göz ağrısıydı? Hangisinin destu idi?

Fakat:

— Su testi su yolunda kırılır? diye meşur bir söz vardır.

(Merzuka) nihayet meşur kumarbaz (İhsan) ı sevdi. (Kadın) ın sevdiği erkeğin sevgisinden yüz kat yaman oluyor. Tevekkeli:

— Enkelte bir nefes var, kadında dokuz...

Dememişler. Hele böyle kadınlar sevince öyle candan yapıyorlar ki...

Kumarbaz İhsan, uzun boylu, sarı saçlı, mevi gözlü, kadına karşı çok müfl, tefik, yani kadından para çekmesinin yolunu, erkânını bilen bir adamdı.

— Merzukacığın, bu akşam yüz lira lazım?

— Geris kumar mı?

— Yok. Senin ölüdü öpeyim hayır.

— Ya niçin istiyorsun?

— Ah, bilmezsin, bir borcum var.

— Mahkemeye gitsin.

— Diyemem bu sözü?

— Neden?

— Arkası çok kavi. Merzifonda so-

luğu ahırım vallahi.

İhsan Merzukayı burnundan yakalamıştı. (Merzuka) da soluğu alacağından bahsetmesi Merzukanın gözünü önüne bir aylık korkusu getirmek içindi. Zavallı kadın; çamaşar yüz lirayı çıkarıp verir:

— Al... Bu kaçını İhsan? Bana da acı İhsançığım, dendi.

İhsan, böyle çeke çeke nihayet (Merzuka) yı adamaklılı hırpaladı. Bir zamanlar deste deste banknotları, la oynayan Merzukanın elinde pek ciz'li bir para kalmıştı.

Gene masula, kumarbaz İhsan merhametli bir adammış galiba. Belki de daha zengin yani bir av bulmuştu. (Merzuka) nun en son parasını çekmiyerek bir akşam ona şu mektubu yolladı:

«Merzuka, ben seni sevemiyorum. Şimdiye kadar yüzüne güldüm. Fakat bundan sonra bu ezaya tahammül edemiyeceğim. Beni unut. Kat'yen u nut. Sana hayatta yapabileceğim hiç bir şey yoktur ve son sözüm budur. İhsan»

Sanki, kürelarz Merzukanın başına yıkılmıştı. Haftalarca odasına kapandı. Haftalarca ağladı. Haftalarca yemek yemeyi unuttu. Fakat elden ne gelir?..

— Keşki.. namuslu bir ev kızı olsaydım.

Diye inin inin inledi. Damla damla akıtacağı göz yaşlarıyla, damla damla heder ettiği genç kız kanı onun burnundan fazlasile geldi.

(Pehlivan) a haber yolladı. Onu çağırta. Bir ay kadar tekrar beraber yaşadı. Fakat kabil mi? Onun kalbini yalnan bir ateş vardı:

— İhsan!

O ateşi kimsede söndüremiyordu ki...

— İhsan... İhsan... İhsan... İhsan... Nihayet (Pehlivan) ı tekrar kovdu.

— Git.. Allahın belası, başımdan git. Seni istemiyorum, işitmiyor musun? Seni sevemiyorum. Git, diye haykırdı.

Zavallı Pehlivan! Tekrar pihani pirtasına topladı. Fakat bu defa kalbini (kin) dolmuştu. İlk işi mükemmel bir (Brovning) almak oldu. Onu evinde, odasında, yatağında öldürecekti.

Bir gece pencereye tırmandı. Cam kırıldı. Ev halkı ayağa kalktı. Kaçmağa mecbur oldu. Fakat üç dört gün sonra onu Galatada mahallebicide yakaladı:

— Beni istemiyor musun?

— Hayır.

— Niçin tekrar çağırдың?

— Öyle istedim.

— Neden kovdun?

— Öyle istedim.

— Beni sevmiyor musun?

— Hayır.

— Kimi seviyorsun?

— İhsanı.

— İhsanı seviyorsun ha?

— Evet! Git karsından... Gözüm görmesin seni!

Pehlivan cebinden tabancayı çıkardı ve tetiğe dokundu.

Bütün Galata s'lah seslerle inledi. (Merzuka) kanlar içinde yere serildi. (Elbette olur ev yikanın hanesi vıran!) (Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Tokadda dokumacılık kooperatifi teşekkül ediyor

Tokad (Hususi) — Şehrimiz tüccarlarının iştirakile yapılan bir toplantıda şehrimizde mevcut dokuma tezgâhlarının daha verimli bir hale ifrağı için bir Dokumacılık kooperatifi teşkili etrafında görüşmeler yapılmış ve bunun için de icab eden teşebbüslere geçilmiştir. Bu kooperatife bilhassa köyümüzün geniş miktarda iştiraklerinin teminine çalışılmaktadır.

Keseceğimiz (kurban) ları göklere armağan edelim. Havacılığa kıymet veren milletlerin daima başları dik ve havaya kalkar.

Türk Hava Kurumu

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Fehime hanımın ise henüz ölmeğe niyeti yoktu. Binaenaleyh, hastaneleri var, belki de onlardan birini Nerimanı deli ederek umarhaneye bir kızcağıza yerleştirmeye muvaffak koymak, ondan sonra da, kızcağızın yakın akrabası olmadığı cihetle, mahkemeye entriacaat ederek kendisini o neye gitmekten kurtarırız. Belli olmaz, na vasi tayin ettirmek ve sözde onun emlakını idare etmek içimmiş gibi serüvenini ele geçirmek kurnazca hazırlanmış bir plân olabirdi. Hatta belki onu da, gözlü kapalı olarak bu plâna aletlik etmek düşüncesile, alelacele davet edilmişti.

Bütün bu ihtimaller avukatın fikrinden geçiyordu.

Acaba bu düşüncelerin tesiri altında bulunduğundan mı yoksa hakikaten öyle miydi? Fehime hanımın yanında bir sahtelik sözlerinde bir samimiyetsizlik farketmeğe başlamıştı.

Biraz evvel ussün söylediği şu kelimeler de zihninde yeniden canlandı:

«Allah herkese işitmek için kulak, görmek için de göz vermiştir.» Bunların manası çok büyüktü.

Güzel ve parlak güneşe, pencereden görünen yeşil ağaçlara ve karşısındaki mütebessim kadına rağmen Feridun Bey etrafının kararlılığı, odanın havasının ağırlaşmış hissetti.

Henüz mahiyetini anlayamadığı müddetinde bir dram kokusu duymağa, bu üvey ana tebessüm altında korkunç bir kin ve nefret sezmeye başlamıştı.

Buna rağmen hislerini harice göstermemeye, sesinin ahengini bozmamağa muvaffak olmuştu. Karşısında oynanmakta olan komediye komedi ile müdahale etmek lâzımdı. Meyus bir tavırla Fehime hanıma bakarak şu sözleri söyledi:

— Verdiğiniz haber beni fevkalâde müteessir etti. Bana yazdığınız mektubunda bir parça telâş, anne şefkatinin getirdiği bir mübahâfe ve korku sezer gibi olmuş ve hakikatin büsbütün başka olacağını ümit etmişim. Şimdi ya...

— İstanbula mı? Allah vermesin, onu o kadar uzağa gönderir miyim?

Nerimanı tedavi eden doktorum Bursa'da bir kliniği var, yavrumu oraya gönderirim, kendim de haftada bir iki defa gider onu görürüm.

— Doktor buna ne diyor? Bir tebessümün faydalı olacağını düşünmüyor mu?

— Böyle bir ihtimali kat'yen verdim bulmuyor.

— Demek bu meseleyi de hallettiniz, bir kararınız verdimiz.

— Evet. O kliniğe tamamilen hususi bir tedavi görecektir, doktorun eli altında olacak.

— Hakikaten mükemmel bir plân. O halde bana yapacak bir iş kalmıyor.

Bu son noktanın Fehime hanımın pek memnun ettiği görülmüyordu. Ancak, Feridun Beyi yakından tanıyan birisi, onun gözlerindeki arcaş paralıya, dudaklarındaki ince istihzaya hayret ederdi:

— Mademki artık her hususta muvaffak kaldık, o halde zavallı yavrucağı birkaç dakika görüp gideyim.

Fehime hanım heyecanla yerinden sıradı.

— Nasıl? Onu görmek mi istiyorsunuz?

— Buraya kadar geldikten sonra onu görmezsem pek füzülürüm.

— Onu çok fena bir vaziyette bulacaksınız. Şimdiden size bunu haber veriyim.

— Deliliği bariz bir şekilde midir?

— Tabii... İlk nazarda insanı korkutuyor.

— O derecede ha!

— Zavallı kız artık bir hayvan gibi yaşıyor. Yarı çıplak bir halde ve kirli pas içinde. Giydirilen elbiseleri parça parça ediyor.

— Garib şey!

— Ökke de insana hücum ediyor, bağırıyor, ağlıyor, mılıyor... Sizi nasıl karşılayacağını Allah bilir.

— Belki de beni tanır.

— Sizi hiç görmüş mü idi?

— Ne diyorsunuz hanımefendi? O çocukken onu dizlerimin üzerinde hoplatırdım.

— Sizi tanırsa harkulâde bir şey olur.

Avakla durmuş, tereddüde, endişe ile saate bakıyordu. Tekrar sordu:

— Hâlâ onu görmekte ısrar ediyor musunuz?

— Şüphesiz... Şüphesiz...

— Öyle ise buyurunuz gidelim. Yemeğe oturmadan bu iş te bitirsin.

Üç merdiven çıktuktan sonra tavan arasına vardılar. Fehime hanım izahat verdi:

— Onu herkesten uzak bir yere koymağa mecburdum. Tavan arasında bahçeye nazır, cihannüma gibi bir oda var, burasına ona tahsis ettim. Artık ne kadar haykırırsa, bağırarsa kimsesiz mılıyor. Yanına verecek hizmetçi bulamıyorum.

— Demek bu meseleyi de hallettiniz, bir kararınız verdimiz.

— Evet. O kliniğe tamamilen hususi bir tedavi görecektir, doktorun eli altında olacak.

— Hakikaten mükemmel bir plân. O halde bana yapacak bir iş kalmıyor.

Bu son noktanın Fehime hanımın pek memnun ettiği görülmüyordu. Ancak, Feridun Beyi yakından tanıyan birisi, onun gözlerindeki arcaş paralıya, dudaklarındaki ince istihzaya hayret ederdi:

— Mademki artık her hususta muvaffak kaldık, o halde zavallı yavrucağı birkaç dakika görüp gideyim.

Fehime hanım heyecanla yerinden sıradı.

— Nasıl? Onu görmek mi istiyorsunuz?

— Buraya kadar geldikten sonra onu görmezsem pek füzülürüm.

— Onu çok fena bir vaziyette bulacaksınız. Şimdiden size bunu haber veriyim.

— Evet. O kliniğe tamamilen hususi bir tedavi görecektir, doktorun eli altında olacak.

— Hakikaten mükemmel bir plân. O halde bana yapacak bir iş kalmıyor.

Bu son noktanın Fehime hanımın pek memnun ettiği görülmüyordu. Ancak, Feridun Beyi yakından tanıyan birisi, onun gözlerindeki arcaş paralıya, dudaklarındaki ince istihzaya hayret ederdi:

— Mademki artık her hususta muvaffak kaldık, o halde zavallı yavrucağı birkaç dakika görüp gideyim.

Fehime hanım heyecanla yerinden sıradı.

— Nasıl? Onu görmek mi istiyorsunuz?

— Buraya kadar geldikten sonra onu görmezsem pek füzülürüm.

— Onu çok fena bir vaziyette bulacaksınız. Şimdiden size bunu haber veriyim.

— Deliliği bariz bir şekilde midir?

— Tabii... İlk nazarda insanı korkutuyor.

— O derecede ha!

— Zavallı kız artık bir hayvan gibi yaşıyor. Yarı çıplak bir halde ve kirli pas içinde. Giydirilen elbiseleri parça parça ediyor.

— Garib şey!

— Ökke de insana hücum ediyor, bağırıyor, ağlıyor, mılıyor... Sizi nasıl karşılayacağını Allah bilir.

— Belki de beni tanır.

— Sizi hiç görmüş mü idi?

— Ne diyorsunuz hanımefendi? O çocukken onu dizlerimin üzerinde hoplatırdım.

— Sizi tanırsa harkulâde bir şey olur.

Avakla durmuş, tereddüde, endişe ile saate bakıyordu. Tekrar sordu:

— Hâlâ onu görmekte ısrar ediyor musunuz?

— Şüphesiz... Şüphesiz...

— Öyle ise buyurunuz gidelim. Yemeğe oturmadan bu iş te bitirsin.

Üç merdiven çıktuktan sonra tavan arasına vardılar. Fehime hanım izahat verdi:

— Onu herkesten uzak bir yere koymağa mecburdum. Tavan arasında bahçeye nazır, cihannüma gibi bir oda var, burasına ona tahsis ettim. Artık ne kadar haykırırsa, bağırarsa kimsesiz mılıyor. Yanına verecek hizmetçi bulamıyorum.

— Demek bu meseleyi de hallettiniz, bir kararınız verdimiz.

— Evet. O kliniğe tamamilen hususi bir tedavi görecektir, doktorun eli altında olacak.

— Hakikaten mükemmel bir plân. O halde bana yapacak bir iş kalmıyor.

Bu son noktanın Fehime hanımın pek memnun ettiği görülmüyordu. Ancak, Feridun Beyi yakından tanıyan birisi, onun gözlerindeki arcaş paralıya, dudaklarındaki ince istihzaya hayret ederdi:

— Mademki artık her hususta muvaffak kaldık, o halde zavallı yavrucağı birkaç dakika görüp gideyim.

Fehime hanım heyecanla yerinden sıradı.

— Nasıl? Onu görmek mi istiyorsunuz?

— Buraya kadar geldikten sonra onu görmezsem pek füzülürüm.

— Onu çok fena bir vaziyette bulacaksınız. Şimdiden size bunu haber veriyim.

Hikâye

AŞK İNCİSİ

Yazan: H. G. Wells

Çeviren: İrfan Konur

Hikâye, bütün dünya memleketleri içinde ulvi aşk hikâyeleri için en ve nimli toprak olan şimali Hindistanda; güneş ışığı, göller, zengin ormanlar, tepeler ve mahsuidar vadiler memleketinde, uzaklarda semaya asılmış büyük dağlar, tepeler, ulaşılmaz ebedi kar zirveleri bulunan bir yerde geçmiştir. Buralarda bütün memleketin sahibi olan genç bir prens vardı. Bu prens tasviri imkânsız derecede güzel ve lâtif bir kız buldu, onu kraliçesi yaptı ve kalbini onun ayakları dibine attı. aşk onlarımdı; neşe ve tatlılıkla dolu, ümidle, nefis, cesurane ve hari, kulüde bir aşkla dolu, aşk hakkında düşünebileceğiniz her şeyin fevka olarak onların olmuştur. Bir seneden fazla bir zaman bu böyle devam etti ve sonra birdenbire, bir koruda kendisini sokan zehirli bir iğne yüzünden kız öldü.

O öldü ve bir zaman için prens son derece bitab kaldı. Matem onu, sessiz ve hareketsiz bıraktı. Kendisini öldürebileceğinden korktuklar, kendi yerine geçecek oğulları veya biraderleri de yoktu. İki gün iki gece, sevgilisinin kalbin ve sevgili vücudunu taşıyan ya, taştan ayağı dibinde, yüzü koyun, yemeden içmeden yattı. onra kalktı, yememek yedi ve büyük bir karar vermiş bir insan gibi tam bir sükûnetle do-laştı. Sevgilisinin cesedini gündüze ka-rşık kurşundan yapmış bir tabute koydurdu ve onun için de en kıymetli ve kokulu tahtadan, altınla işlenmiş bir sanduca yaptırdı. Sanducanın etrafında kıymetli taşlarla işlenmiş sü-mermerden bir lâhid vardı. Bütün bunlar yapılmakta iken o, zamanın büyük bir kısmını göller kenarında, kameryelerde, köşklere, korularda, tarayın beraberce en çok buldukları odalarında hatıralarla yaşayarak geçirdi. Adet hâfâna ne elbâselerini yırt, ne de kendisini küllere ve çuval bezelerine buladı; zira onun aşkı böyle tasarımlar için çok büyüktü. Nihayet tekrar meydana, müşavirlerinin ve halkın tasarrufuna çıktı ve onlara yapmağa karar verdi; sey, anlattı.

Artık herhanel bir kadma dokuna-nyacağını, onları daha fazla düşün-

miyeceğini ve bu sebeble kendisine varis yapmak üzere münaab bir genç bulacağını ve onu kendisinin hükmü, darık vazifelerini kendisi gibi yapabileceğince derecede yetiştireceğini; saat ondan sonra kendisini bütün ülkeleri, bütün kuvveti ve bütün servetini, vel, has, hâmmüldüğü her şeye emsal, siz, aziz ve kayıp melkesine lâyük bir abide yapmağa hasredeceğini söyledi. Bu abide mükemmel bir letafet ve gü-zellikte, mevcut olmuş ve olabilecek herhangi diğer binalardan daha fevka-lâde bir bina olacak ve bu suretle ta-manın sonuna kadar bir harika ola-rak kalacak ve insanlar onu emsalsiz bir hazîne telâkki edecekler, ondan bahsedilecekler ve onu görmek isti-yerek dünyanın dört bucağından onu ziyaret etmek ve kraliçesinin smini ve hatırasını yâdetmek üzere oraya geleceklerdi ve bu bina Aşk İncisi adını alacaktı.

Gerek halk, gerekse müşavirleri bu-nu yapmağa muvafakat ettiler ve o çalışmağa başladı.

Sene seneyi takip etti ve bütün se-neler o, kendisini «Aşk İncisi» nin in-sasına ve tezyinine hasretti, dünya vadisi karşısındaki büyük dağların karlı vahşetine bakar gibi gelen bir yerde, henüz insan eli değmemiş canlı kayalardan büyük bir temel kuruldu. Ovarda köyler ve tepeler, kıvrıntılı bir nehir ve çok uzaklarda üç büyük şehir vardı. Orada su mermerinden yapılmış lâhid mahirane bir işçilikle işlenmiş bir köşkün altına koydular. Onun üzerine de garib ve zarif bir taşın yapılmış sütunlar ve oymalı duvarlarla; bir kubbe, kuleler ve zir-veler taşıyan, bir mücevher kadar nefis, büyük bir mahfaza kuruldu. Bı-dayette Aşk İncisi bilâharete olduğundan daha az emretkâr ve zarifti. Birçok kafesler ve gül renkli ince süren kü-meleni vardı ve lâhid çiçekler arasın-da uyuyan bir çocuk gibi yatıyordu. Ük kubbe gümüşle çerçeveslenmiş ve birbirine raptedilmiş yeşil kiremidlerle kaplı idi; fakat bu tekrar çıkarıldı; zira «aşk görünüyor ve prensin muhayyilesini genişletmek için kâfi derecede azametle yükselmüyordu.

Bu sırada artık o, kız kraliçeyi se-ven lâtif genç değildi. Şimdi o, vakur ve azimkâr, kendini tamamen «Aşk İncisi» nin inşasına vermiş bir adam-dı. Gayretle geçen her sene, duvarlar ve payandalar hakkında yeni anka-nlar öğrenmişti. Kullanacağı maddeler üzerinde daha büyük bir kudret ka-zanmış, taşlar, renkler ve bunların te-sirleri hakkında bidayette düşünmiye-ceği yüzlerce şey öğrenmişti. Renk duygusu daha incelmış ve daha sade-leşmişti. Evvelce hoşuna giden mineli altın çizgili parıaklığa, aydınlatılmış inci parlaklığına artık ittifak etmiyo-rdu. Şimdi sema gibi mavî renkleri, büyük mesafelerin muzim elvanını, kuytu gölgeleri ve erguvanî bir menşuf renginde anı açılışları, azamet ve vüs'atî araştırıyordu. Keza oymalar-dan, resimlerden, kalma tezyimattan ve insanların bütün küçük, itinalı iş-lerinden de bıkıyordu. İlk zamanki tez-yinat hakkında «güzel şeylerdi» dedi ve onları başlıca projesine mâni ola-mıyacakları tâli bir bîmaya koydurdu. San'atkarlığı gittikçe, gittikçe inkişaf etti. Halk Aşk İncisinin başlangıçta-ğalından fevkaâbeşeri bir genişliğe, yüksekliğe ve ihtişama doğru gidisini korku ve hayretle seyrediyordu. On-lar ne beklediklerini vazih olarak bil-miyorlardı, fakat hiçbir zaman böyle ulvi bir şeye intizar etmemişlerdi. «Aş-kın yapabileceği mucizeler sayanı hay-rettir» diye fısıldıyorlardı ve dün-yadaki bütün kadınlar, başka aşkleri olmakla beraber, vefakârlığının ve kendisini vakfedişinin azameti karşı-sında prensi seviyorlardı.

Binanın ontasında büyük bir geçid, bir hiyaban vardı ki prens, gittikçe buna ihtimam etmeğe başlamıştı. Bi-nanın iç methalinden, sütunlarla dolu geniş bir galeri boyunca, gül renkli sütunların çoktan kaldırıldığı merkezi sahadan öteye, altında lâhidin yatmak-ta olduğu köşkün üstünden ve hari-kulüde bir şekilde tertib olunmuş bir açılduktan bütün dağların şahı olan iki yüz mîl uzaktaki büyük dağın karlı vahşetine bakıyordu. Sütunlar, kemer-ler, destekler ve galeriler her iki ta-rafta mükemmel ve aynı zamanda in-

sanı sâlmayacak bir şekilde, huzuru ilâhiye yakın bir yerde, gölgeler içinde bekleyen melekler meşği gibi yüksel-miş ve genişlemiş idi. İnsanlar bu ha-şin güzelliği ilk gördüklerinde büyük bi ulviyet hissediyorlar ve sonra titri-yorlardı, kalpleri bunun önünde eğili-yordu. Prens sık sık gelir, orada dura-rak derin bir heyecan içinde, fakat tamamen tatmin edilmemiş bir halde geçide bakardı. İş bitmeden Aşk İn-cisinde henüz yapılacak bazı şeyler bulunurdu. Daima yapılacak bazı ta-dilatı, yahud yapılmış bazı tadilatın eski haline getirilmesini emrederdi. Bir gün lâhidin, üzerindeki köşk ol-maksızın daha temiz ve daha sade o-lacağını söyledi ve sonra uzun bir za-man sabit nazarlarla baktıktan sonra köşkü söktürdü ve kaldırttı.

Ertesi gün geldi ve bir şey söyleme-di, daha ertesi günler gene geldi, gene geldi. Sonra iki gün uzaklarda do-laştı ve beraberinde bir mimar, iki usta ve küçük bir mayetle avdet etti.

Hepsi beraber, eserlerinin asude vüs'atî içinde küçük bir grup halinde durarak baktılar. Mükemmeliyeti için artık hiçbir yorgunluğa lüzum kalma-mıştı. Sanki tabiat güzelliğinin ilâhî onların eserini kendisine mal etmişti. Mutlak ahengi bozacak yalnız bir şey vardı. Lâhidle bina arasında asıl-kâr bir nisbetsizlik mevcuddu. Lâhid hiç genişletilmemişti ve filhakıka ilk günlerdenberi nasıl genişletilebilirdi? Fakat gözü üzerine çekiyor, akıcı hat-ları kesiyordu. Lâhid'in içinde kurşun ve gümüşten sanduka ve o sanducanın içinde kraliçe, bütün bu güzelliğin azz ve ömüz sebebi vardı. Fakat şimdi o lâhid aşk incisinin büyük hiyabanında yakışsız bir şekilde yatan küçük, karanlık bir müstâhidlen başka bir şeye benzemiyordu. Sanki cennetin bilür denizine birisi küçük bir val'iz düşürmüştü gibi idi.

Prens uzun uzun düşündü; fakat zihninden geçenleri kimse bilmiyordu. Nihayet konuştu ve lâhid işaret e-derek:

— Onu kaldırıp götürün! dedi.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500 kuruş
1 nci sahife	400	»
2 nci sahife	250	»
3 ncü sahife	200	»
4 ncü sahife	100	»
İç sahife	60	»
Son sahife	50	»

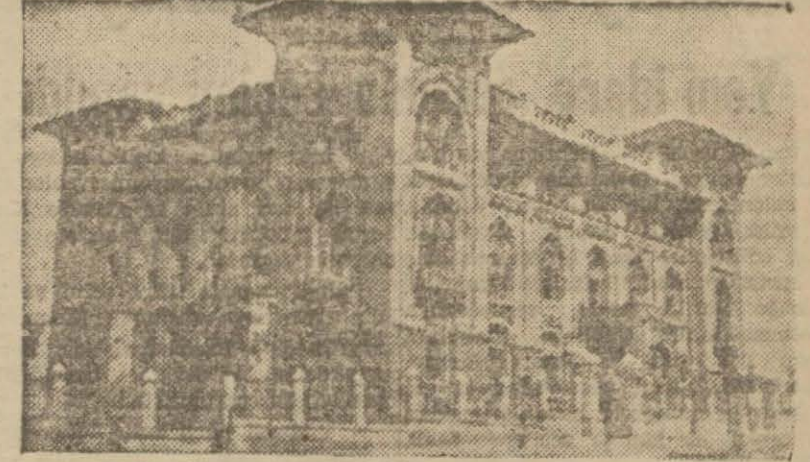
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 Hradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kanun aylarında çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Taze ve yaş meyve ve sebze nakliyatına mahsus D.D./240 No. lu tarife değiştirilmiştir.

Yeni tarifenin tabliğına 15/1/942 tarihinde başlanacak ve bu tarihten itibaren portakal ve emsali nakliyatına mahsus olan D.D./228 No. lu ta-rife lâgvedilecektir.

Portakal ve emsali maddeler miktarlarına göre yeni tarifenin muhtelif ücretlerinden istifade edecekler.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «11163»

Türk Hava Kurumu Edremit Şubesinde:

Türk Hava Kurumu Edremit Şubemizin bu sene toplayacağı kurban deri ve barsakları bugünden itibaren 27.12.941 tarihine kadar açık arttırmaya konmuştur.

İsteklilerin şartnameleri görmek ve pey sürmek için mezkûr tarihte Ed-remit şubesine müracaatları iân olur. «11077»

Memleket haberleri

Bir anket münasebetile

KOCA YUSUF

Bir buçuk saat uzayan güreş

Sivas yardımsevenler cemiyetinin faaliyeti

Yeni idare reisinin seçimi yapıldı

Sivas (Hususî) — Şehrimiz yardımsevenler cemiyeti fevkalâde olarak Halk evi salonunda bir toplantı yapmış, bir yıllık çalışma raporu okunarak kabul edilmiştir. İdare heyeti reisliğine kız enstitüsü müdürü Halide Demirtaş, kâtipliğe Feriha Aliği, veznedarlığa öğretmen Sabire Çubukçu, azalıklara Sıdka Tanrıverdi ve Nazire Narkan seçmişlerdir. Fâal aza olarak ta geniş kadrolu münevver bayanlarımızdan müteşekkül bir komite seçilerek faaliyete geçmiştir.

Parti kaza idare heyeti toplandı
Vilâyetimiz Cümhuriyet Halk partisi yeni kaza idare heyeti bir toplantı yapılarak, idare heyeti reisliğine eczacı Sevket Çubukçuyu, muhtasib azalığa Emin Yılmaz, kâtipliğe Rahmi Günay, Dilek İşlerine diğ doktoru Kemal Ensoy seçmişlerdir.

Kahraman askerlerimize küçük hediye
Yurdun her köşe ve bucağında olduğu gibi şehrimizde de kahraman ve

İzmit Halkevinin açılış hazırlıkları

İzmit (Hususî) — Yeni ve güzel bir şekilde yapılan Halkevimizin mobilyeleri de gelmeğe başlamıştır. İzmit Halkevinin açılış şenlikleri için hazırlıklar da olanca hızla ilerlemektedir. Temsil kolu yeni yıl çalışması servisine güzel bir ek de yapmıştır. Elemanlar arasında Karagöz oynatacak kabiliyette bir arkadaş olduğundan temsil kolu halka ve köylüye Karagöz oynatmağı da programına dahil etmiştir.

Gümüşhacıköy Halkevi reisliği

Gümüşhacıköy (Hususî) — Eski Halkevi Reisinin bakaya olarak askere sevk edilmiş bulunması müddetince yeni intihabda

yiğit askerlerimize küçük hediye toplamak için gerek yardımsevenler cemiyeti ile faal azası ve gerekse Kızılay heyeti müsterek bir faaliyete geçmiş bulunmaktadırlar.

Hududlarımızda Türk şeref ve istikbalini koruyan kahraman Mehmedçığe küçük hediye hazırlamak için her tarafta derin bir sevginin bariz çalışmaları göze çarpmaktadır.

Yıldızeli parti kaza kongresi
Yıldızeli kazası cümhuriyet halk partisi kaza kongresi Cuma günü başta valimiz Âkif İyidoğan olmak üzere büyük bir kalabalık önünde yapılmış ve kaza dilekleri üzerinde görüşmelerde lüzumlu kararlar verilmiştir.

Kız enstitüsü öğretmeni stajyerliği
İstanbul Seichuk kız enstitüsü çocuk bakımı dikis ve yemeği stajyeri bayan Sabahat Pakize Ankara İsmet Paşa kız enstitüsü çamaşır stajyeri bayan Güzin Beren naklen şehrimiz kız enstitüsü stajyerliğine tayin edilmişlerdir.

Merzifonun parkelenmesi işi ilerliyor

Merzifon (Hususî) — İmar şirketine kıymetli ve yerinde teşebbüsle başlanan, kasabanın ana cadde sinin parkelenmesi işi hayfi ilerlemiştir. Kışın ve soğukların başlamış olmasına rağmen faaliyet, hâziretle devam etmektedir.

Terme C. H. P. kaza idare heyeti

Samsun (Hususî) — 20/11/941 tarihinde yapılmış olan vilâyetimizin Terme kazası parti kongresinde Hüseyin Berk, Ali İştin, Halis Tomrukçu, Arif Akalin, Şükrü Tekinarslan, Abdullah Ertürk, Mahmud Sabuncu kaza idare heyeti azalıklarına seçilerek vazifeye bağlanmıştır.

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir]

tab satılmaz ve Türk okuyucu bulunmaz? Buna rağmen, iddia doğru ise, bu, bizim kitabçılarının kitab satmasını bilmediklerinden başka bir şey ifade etmez. Maalesef buydudur. Çüdmiz, teçrübe için bizim kitabçılara bir uğraşınız. Dükkan sahibi, içeride bir dik tabör haşmetile oturur, huzuruna çıkmak cür'etini gösteren müşterinin sualine, aradığı kitab varsa:

— Nahi.. orada!
Der, paket dahi yapmadan tozlu kitabı uzatır. Yok ise:

— Yok.. Başka yerde ara!
Deyip hemen kafasını çevirir. Buna mukabıl, Böyoğu tarafındaki yabancı kitabçılara gidiniz. Aradığınız kitab yoksa, adresinizi alırlar ve getirirler, size nezaketle muamele ederler.

İkinci iddiaya gelelim. Muharrir görüşlerin de, diyorlar, kitaplarını basalım. Güzel doğrusu. Herkes, işini, gücünü bırakacak, kitabçılara muharrir tavsiye edecek, muharrir arayıp bulacak. Bu takdirde kitabçının hükmü vücutta ne oluyor? Aynı suad üçüncü iddia için de sorabiliriz. Muharrirler kitablarını kendileri basıp satıyorlar değil. Vâkıa bu, fena bir tavsiye değil. Şa-

yed, üç dört muharrir bu sözlü d'ner, aralarında bir neşriyat şirketi kurarlar, bu vesile ile ortadan simsar vaziyetindeki kitabçılar da kalkmış olur ayrıca hem okuyucular, hem de muharrirler, hakaretten, iftiradan kurtulurlar.

Memleket, edebiyatına ve sanatına hizmet nekaratını dâlelerinden düşürmüyen kitabçılarının Âlemi kör herkesi serserim sanarak İkeri sürdükleri iddiaların boşluğunu bu suretle tesbit ettikten sonra kitabçılarının bastıkları eserleri nasıl seçtiklerini bir misalle anlatalım. Bunu bana bizzat kitabçılardan biri anlattı:

İsmi söylemek istemediğim umumî tâbillerden biri, kendisine basılmak üzere getirilen herhangi bir kitabın müsveddelerini evine götürür, sayım eşine okutturmuş. Eğer bayan, eser okurken teessür duyar ve ağlarsa, o kitabı basarmış. Ağlamazsa geri vermiş.

Güzel usul doğrusu. Bu kitabçıda kitab bastırarak isteyen arkadaşlar var ise sorsunlar, adresi vereyim.

Bisirinken, okuyucularına, bir de benim başımdan geçen bir vak'ayı anlatayım. On beş seneyi çoktan asan matbuat hayatında, ben de birçok telif ve tercüme eser verdim. Fakat bunlardan pek azını Kitap halinde basrettim. Çünkü tâbillerimiz, eserlerimizin okunmayacağını, satılmayacağını, bastırıldıkları için olsa gerek

dılar. Bir gün, ismini gene saklıyacağım bir büyük kitabımıza, kızdım ve burada söylediğim hakikatleri yüzüne söyledim. Bana cevaben:

— Seninle, dedi, bir iddiaya girişelim. Bir eseni ver, basayım. Satılırsa, masrafından sonrasını sana vereceğim. Satılmazsa, sen bana masrafını verir misin?

Böyle bir pazarlığa girişmek çocukça bir iddia olmakla beraber, o gün, edebî bir asabiyet içinde bulunduğumdan, kabul ettim ve kitab on beş gün sonra nesredildi.

Aradan, on beş sene kadar geçmiş bulunuyor. Ara sıra bu büyük kitabı çaya uğrar, kendisinden, ne miktar zarar ettiğini, bu zararı ödemiye hazır olduğumu söyler durur, hesap isterim. Fakat o, dâima mesgul olduğumu söyler, hesap işini bir başka güne bırakır. Galiba kendisi ile ancak mahşer günü hesablaşacağız. Fakat korkmamın, ben hakkıma çoktan helâl ettim. Yalnız o ve arkadaşları, biz muharrirlerin bundan sonraki haklarımızı tanısunlar.

Tanamasalar bile, hiç olmazsa sununlar. **Fikret Âdil**

Kimlerin, günde ne miktar ekmek yemeleri lâzımdır?

[Baş tarafı 3/1 de]

dan yapılan araştırmalar göstermiştir ki en çok gıdaya muhtaç olanlar sıra ile:

Bıçkıçılar, demirciler, maden amelmesi, sanayi işçileri, ziraat işçileri, nakliyat işçileri, müvezzi ve polislerdir. Fikrî mesai de enerji sarf ile müterafik olduğundan derece derece onların da ihtiyacını hesaplamak kabildir.

Ortalama olarak şu kıymetleri vazedebiliriz.

Tam bir istirahat içinde yaşayanlar, günde iki bin, ev kadınları iki bin beş yüz - iki bin sekiz yüz, mekteb talebeleri üç bin, Üniversite talebeleri üç bin beş yüz, esnaf ve tüccarlar üç bin sekiz yüz - dört bin, ziraat işçileri dört bin - dört bin beş yüz, sanayi işçileri, maden işçileri beş bin - beş bin beş yüz ve en ağır işlerde çalışan amelenin altı bin kaloriye ihtiyacı vardır.

Kalori hesapları yapılırken yaz ve kış farkını da gözetmek lâzımdır. Kışın bu ihtiyaç daha yüksek

Güreş gene, kıran kırana idi. Mösyö Piyer, ahalden şu ricada bulundu:

— Eğer; geçen seferki gibi, güreşe müdahale olunursa; pehlivanlar arzular ile meydan yerini bırakıp çekileceklerdir. Binaenaleyh; herkes sakın olsun, hakem heyeti ne derse ona tabi bulunsun.

Güreş başladı, Hergeleci üç hafta evvelkinden daha fazla hücum ediyordu.

Anlaşıyordu ki; Hergeleci güreşi uzatmayıp bir an evvel bitirmek niyetinde idi. Ya, bir an evvel yenilmeli veyahud yenmeli idi. Güreşin uzaması hiç işine gelmezdi.

Koca Yusuf; Hergelecinin acele güreşinden işi çakmıştı. Eğer; çarçabuk bir şey yapamaz ise; pes edeceğini de anlamıştı.

Yusuf; hasmının hücumlarına zehir gibi mukabele ediyor, üstte de gaddar, casına eziyordu.

Beş dakika geçmeden Yusuf; çarpazla Hergeleciyi; olduğu yere çengelleyip bastırdı.

Üç hafta evvel, saatlerce Yusufu ayakta tutabilen Hergeleci küçük bir çaprazla, şimdiki hasmının altına düşürmüştü.

Yusuf; Hergeleciyi; alta alır almaz kemaneye aldı. Biraz sonra; şak kündesile havalandırmağa başladı.

Görülüyordu ki; yalnız, Hergeleci değil, Yusuf ta güreşi çabuk bitirmek niyetinde idi.

Koca Yusuf; şakı oturttu. Hergeleci, kurtulmak için, sol ayağını Yusufun iki ayağı arasına yetiştirmişti.

Manevralar, manivelâlar gene başlamıştı. Dört beş dakika savaştan sonra; Hergeleci güç belâ şakı sökebildi. İki pehlivan tekrar ayağa kalktılar. Hergeleci, Yusufun altından ve şak

Orta ve fakir sınıfa verilecek ekmek onların gıda ihtiyaçlarının hiç olmazsa dördte üçüne tekabül etmelidir. Bu itibarla ağır işlerde çalışan vatandaşlara hiç olmazsa bir buçuk kilo ekmek temin etmek zorundayız. Bu suretle kendilerine üç bin, dört bin kalori vermiş oluruz. Tabii buna tamamlayıcı gıda eklenecektir.

Geliri ortanın üstünde olan sınıfa ekmek ihtiyacı daha azdır. Çünkü bunlar daha pahalı olan gıda maddelerini ihtiyacından fazlasını

kündesinden kurtulup ayağa kalktıktan sonra; hücumlarını daha neş'eli ve zevkli bir surette artırdı.

Hergeleci açılmıştı, Yusuf, hasmının böyle kolaylıkla altından kurtuluşuna şaşırdı.

Fakat; asablaşmağa hacet yoktu. Çünkü; herhangi oyun olursa olsun Hergeleci ne yapar, yapar kurtulurdu. Ustalıkları oyunlara hakimdi.

Hergeleci memnundu. Yusuf ta kendisi gibi güreşe gürüyordu. O da, güreş çabuk bitirmek fikrinde idi. Yusufun bu güreş tabiyesi hoşuna gitmişti.

Yusuf; hasmının natüvan olduğunu bildiği için güreş tabiyesini bu yolda kurmuştu. Lâkin, Hergeleciyi kolaylıkla altından kalkarak, neş'eli neş'eli karşısında çarpınır görünce, derhal tabiyesini değiştirdi. Tekrar, ezme ve kurma taktikini ele aldı.

Ekenseler, urpanlar başladı. Hergeleci, boyunduruğa gelmemek için geçen güreş gibi dalma oyunlarını yapmıyordu. Hasmını, başka oyunlarla bastırmağa çalışıyordu.

Yusuf; hücum tabiyesini, kırıcı vaziyete sokunca güreş te uzamağa mahkûm bir hal aldı.

İk ellerde birbirine hücum eden pehlivanlar çok geçmeden alta düştikleri halde, şimdiki yarım saati geçtiği halde her iki pehlivan da ayakta didişiyordu.

Yusuf; hasmı dalmadığı için boyunduruqlardan istifade edemiyordu.

Güreş bir saat buldu. Hergeleci hücumlarına rağmen, hasmını bir türlü bir yerinden kapamıyordu.

Fransız seyirciler arada sırada bağırıyorlardı:

— Bravo Hergeleci!... (Arkası var)

Ekmek ihtiyacımız herbade pek yüksektir. Buhanlı zamanlarda hububattan tasarruf etmek için pirinç ve patates aynı şekilde mükemmel ve mugaddî maddelerin istihlakini arttırmak icab eder. Fakat şimdiki halde bunların fiyatları her keseye elverişli değildir. Bu nevi gıda maddelerinin ziraatını daha fazla teşvik etmek maliyet fiyatını indirmek lâzımdır. Bizim fikrimizce ekmek işini nizamlamak nasıl yoldur ve lüzumlu bir tedbirse bütün gıda maddelerini de aynı nizamla

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Alman İktisad Nazirinin yeni bir nutku

"Herşeyden evvel Avrupa"

"Ruzvelt bu harbi iktisadi bakımdan kaybetmiştir,"

Prag, 17 (A.A.) — Alman İktisad Naziri Dr. Funk, Avrupa cennet doğu sosyalist iktisadi cellesi münasebetle söylediği bir nutukta, Bohemya ve Moravya memleketlerinin Almanyanın hayat sahasına tam ilhak edildikleri sırada Alman milleti tarafından tanınan büyük Alman devletinin rönesansı fikrini belirtmiştir.

Nazir, demiştir ki:
Bugün bizi harekete getiren şey yalnız büyük Almanya vazifesidir. Her şeyden evvel Avrupa vazifesidir. Şarkı Asyadaki son hadiseler neticesinde bu vazife, bütün dünya ya yayılan bir vazife olmuştur. Avrupa yeni tekâmülü Bolşevizmin imhası suretile kat'i bir safhaya girmiştir. Bu hadiselerin neticesi, hem iktisadi bir değişme olacak, hem de Avrupa kıtasının sosyal bünyesinde bir tedbül vukua gelecektir.

Yeni iktisadi nazımın esası faşist ve sosyalist iktisadi iktisadların birleşmesidir. Eski Avrupa kıtası, Şarkı Asyadaki yeni bir çeşit almıştır. Bu iktisadi bakımdan eski zamanın sosyalist ve müstakim sosyalist müteveccih bir iktisadi siyasal olan alakaı kesmek manasını taşımamıştır. Ham maddeleri Avrupa kıtasından henüz kullanılmamış olan ve Avrupanın şarkında bulunan müstakim iktisadi topraklar, Avrupa müstakimliğinin son derece zengin bir ülke teşkil edecektir.

İngilterenin dünya hakimiyetinin yalnızca mecburi bir ihtiyaç vukua gelecektir. Birleşik Amerikanın dünyayı nüfuz altına alması ümidleri ve hülyaları da bu suretle kat'i olarak ortadan kalkmaktadır. İnhilal eden Britanya imparatorluğu, Birleşik Amerikanın himayesi altına girse bile, imkânları ve ümidleri kat'iyen dirilmez.

Ruzvelt Amerika, cumhuriyeti Ruzvelt tarafından harbe sürüklenmiştir. Ve bu harbi, iktisadi bakımından kaybetmiştir.

Japon milleti, esasen mücadele için şark bu düşünce ile silaha sarılmıştır. Şarkı Asyadaki hayat sahası meselesi, Avrupanının tipikisi olarak teşahür etmektedir. Fakat arada iktisadi sahada Almanya ve İtalya tarafından yeni metodlar tam muvaffakiyetle tecrübe edilmiştir. Ve yeni Avrupa kıtası, iktisadi bakımdan bu metodlarla tanışmış olacaktır.

Hedef, Avrupa kıtasının iktisadi hülyeleri, bütün buhranlara karşı sağlam bir ekonomi ve Avrupa hayatı seviyesinin selâmeti ve artırılmasıdır.

Japon'lara göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Londra cenneti Pasifikte Baker adasına taarruz etmiştir. 16 İkkânda Johnson adası da bombardıman edilmiştir. Bu taarruzlar muvaffakiyetle başarılmıştır. Bu adalardaki askerî tesislere ehemmiyetli hasarlar yapılmıştır.

Hava akımları
Tokyo 17 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının ordu subesi bildiriyor:

Japon tayyareleri Filipin adalarının birkaç tayyare meydanına ani taarruzları yapmışlardır. Dört savaş tayyaresi yerde tahrib edilmiştir. Bundan başka iki sarnıçlı tayyare tahrib edilmiş, 14 tayyare de ciddi hasara uğratılmıştır. Japon tayyarelerinden müretteb başka bir grup Luzon adasında Tarlak kışalarını bombardıman ederek yangın çıkarmıştır.

Bütün Japon tayyareleri üstlerine dönmüşlerdir.

Malaya kesiminde Japon tayyareleri Ayer ve Ipok Penang hava meydanlarına taarruz etmişlerdir. Blenheim tiplerinde bir tayyare düşürülmüş ve aynı gece 7 tayyare yerde tahrib edilmiştir. Bundan sonra benzin depoları ve diğer bazı tesisler tahrib edilmiştir.

Anglo-Saksonların tayyare ziyatı
Tokyo 17 (A.A.) — D. N. B.:
Salâhiyetli bir kaynaktan tavhiz e. l. göre, Pasifikteki muharebenin başlangıcından 16 İkkânın gününe kadar Anglo-Sakson hava kuvvetleri toplam 464 tayyare kaybetmişlerdir.

İzmirde bir adam sokak ortasında metresini öldürdü

İzmir 17 (Hususî) — Bugün şehrinde kışkıracık yüzünden bir cinayet işlenmiş, bir adam başkası ile kol kola gezen metresini sokak ortasında bıcağıyla öldürdükten sonra rakibi, bini de ağır surette yaralamıştır.

Bu cinayetin sebebi ve cereyan tarzı şudur:
Katil Mehmed adında 35 yaşlarında bir şahıstır. 14 senedenberi İkbâl adında bir kadını metresi hayatı boyunca yan Mehmed, son senelerde vereme yekalanmıştır. Mehmedin bu hastahâya yekalanması üzerine İkbâl kendisinden şüphelenmiş ve bu sebeble de ona karşı

Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:
Şark cephesinin muhtelif kesimlerinde kış ayları içinde taarruz hareketlerinden mevzu harbine geçerken cephenin tesadüfen islah ve kısımına hareketleri teşkil edilen bir plan muhbirine yapılmaktadır.

Alman hava kuvvetleri Don bölgesinde ve şark cephesinin merkez kesiminde mühim savaş ve av teşküllerine Sovyet kıtalarına karşı taarruzlarına devam etmiştir. Düşmanın kıtaat toplulukları dağıtılmış, bataryalar muharebe harici bırakılmış ve birçok motorlu arabalar tahrib edilmiştir. Vol. kol kesiminde de hava taarruzları neticesinde düşman mühim kayıplara uğramıştır.

Sovyet tebliği
Moskova 17 (A.A.) — Sovyet gece tebliği:

16 İkkânında kuvvetlerimiz bütün cephelelerde düşmanla çarpışmışlardır. Cephenin batı ve cennet batı kesimlerinde, kuvvetlerimiz şiddetli muharebe yapmışlar ve ileri harekete devamla İstra batısında Novogorodskoye ve Toula cennet doğusunda Volovoyer ıgal etmişlerdir. 15 İkkânında 16 Alman tayyaresi tahrib edilmiştir. Biz dört tayyare kaybettik.

Kalinin geri alındı
Moskova, 17 (A.A.) — Moskova radyosu bildiriyor:

Sovyet kuvvetleri şiddetli muharebelerden sonra Salı günü Kalinin şehrinin ıgal etmişlerdir. Kuvvetlerimiz, General Strauss kumandasında dâdir ki dokuzuncu Alman ordusu, na ağır bir darbe vmuşlardır. Alman tümenlerinin geri kalanları batıya doğru çekilmektedir. Kalinin de büyük ganimetler elde edilmiştir.

Meskün mahal geri alındı
Moskova, 17 (A.A.) — Pazartesi günü Livni Ofremof kesiminde ilerleyen Sovyet kitaları 110 meskün mahalî geri almışlardır. Bu kesim doğrudan doğruya Orelin şarkında bulunmaktadır. Tass ajansı bu kesimde mukabil taarruza geçmek isteyen Almanların bu teşebbüslerinin akim kaldığını bildirmektedir.

Napolyonun ricat yolu üzerinde
Nevyork, 17 (A.A.) — Moskova vadan buraya gelen bir telgrafa göre, Moskovanın 105 kilometre batısında Mojaisk bölgesinde bulunan Alman orduları ricat halindeki büyük Napolyon ordusunun tuttuğu yol boyunca büyük ölçüde bir tahliyyeye başlamıştır.

Müttefiklere göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
resi düşürülmüştür.

Manilla, 17 (A.A.) — Ordu umumî karargâhının tebliği:
Kara harekâtı durumunda hiçbir değişiklik olmadığı gibi havalarda da hiçbir faaliyet yoktur.

Amerikan denizaltılarının taarruzu
Manilla, 17 (A.A.) — Amiral Hart dün şunları söylemiştir:
«Amerikan denizaltı gemileri muvaffakiyetli iki taarruz yapmışlardır.»

Çin tebliği
Londra 17 (A.A.) — Cungking radyosu tarafından nesredilen Çin tebliğinde şöyle denilmektedir:

Kantonun cennubunda muharebe bilhassa şiddetli olmuştur. Kanton-Kowboon demiryolu civarında bulunan Japonlar geçelerde takviye edilmiş ise de Çinler bu bölgede taarruzlarını teksif etmişlerdir.

Bir Japon muhribine isabet
Batavia 17 (A.A.) — Negredilen tebliğde bir Holanda tayyaresinin Borneo'nun şimali şarkisinde Kan Amri miriye yapılan çıkış hareketini hıma. ye eden bir düşman muhribine tam isabet kaydedildiği bildirilmektedir.

İkâydı davranmağa başlamıştır. Bugün işandan erken çıkan ve Tepecikteki evine gitmekte olan Mehmed, civar sokaklardan birinden geçerken metresi İkbâlın İbrahim adında bir şahısla kolkola gezmekte olduklarını görmüş ve büyük bir tessür ve asabî yete kapılacak biçimde çekmiştir. Söyle me metresi yanındaki adamın üzerine atılan Mehmed müteaddid bıcağ darbeleriyle İkbâlı öldürmüştür. İbrahim de ağır surette yaralanmıştır. Hâdisenin uzlaşmağa olan katil za. bita tarafından yakalanmış adliyyeye teslim edilerek tevkif olunmuştur.

Japonlar bir Portekiz adasını işgal etmişler

Londra radyosunun verdiği bir habere göre Japon kuvvetleri Hong Kong'a 80 kilometre mesafede bulunan Portekizlere aid Macao adasını işgal etmişlerdir.

(Radyo gazetesi)
Lizbonun tekbizi

Lizbon, 17 (A.A.) — Macaonun Japonlar tarafından işgal edildiğine dair verilen haber burada resmen tekbiz edilmektedir.

Bulgar Kralı Genel Kurmay Başkanına uzun müddet görüştü

Sofya 17 (A.A.) — Kral Boris, dün Bulgar genel kurmay başkanı General Lukacuy kabul olmuş ve kendisine uzun müddet görüşmüştür. Generalin refakatinde yüksek rütbeli Bulgar subayları ve şunlar Alman başkumandanlığının daveti üzerine doğu cephesinin muhtelif kesimlerini ziyaret etmiş olduğu malumdur.

Bir İngiliz kruvazörü batırıldı

Londra, 17 (A.A.) — Dunedin isimli İngiliz hafif kruvazörünün Atlantikte torpillenerek batırıldığı resmen haber verilmektedir.

Milî korunma kanunu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Olur. Bu hususta bir karar verilmesini rica ederim. Bundan sonra Galib Pekel «Tokad» bu kanunun tatbikatı ile en çok meşgul olacak valilerin, kaymakamların bulunacağına işaret ederek muvakkat encümen Dahiliye Encümeninden de aza bulunmasını istemiştir. Osman Şevki Uludağ «Konya» Sıhhiye Encümeninden de aza bulunmasını teklif etmiştir. Neticede muvakkat encümen, Adliye, Bütçe, Maliye, İktisad, Dahiliye ve Şhiye encümenlerinden ücret encümenlerinden üçer zat seçilmesi kararlaştırılmıştır. Umumî heyet toplantısından sonra encümenler azalarını seçtiler ve Muvakkat Encümen kuruldu. Encümen tekliflerini en kısa bir zamanda tamamlayarak lâyhayı Meclis umumî heyetine sevkedecektir.

Tebliğlere göre Libyada vaziyet

Alman tebliğine göre Tobruk ve Bardiyada müdafaa muharebeleri yapıyor

Kahire, 17 (A.A.) — İngiliz Or. taşark umumî karargâhının tebliği:
Son 24 saat içinde hüküm süren fena havalalar ve büyük kum fırtınaları başkca kuvvetlerimiz Gazarlanı cennet garbisine doğru ilerlemelerini ve bu bölgenin garbinda faaliyette bulunan zırhlı kuvvetlerimizin faaliyettini muvakkaten yaşılatmıştır.

Bu gayrimüsaîd şartlara rağmen her tarfta tazyikimizi idame ettik ve bazı terakkiler elde ettik.

Tobrukun garb bölgesinde yeniden Almanlar ve İtalyanlar tarafından terk edilen kırk kadar top ve bir kaçucık topu ele geçirilmiştir.

Son derece müşkül hava şartları içinde faaliyette bulunan av tayyarelerinin sarfettikleri gayretleri gene boş çakmışlar ve cephe gerisinde giden düşmanın nakliye kollarına muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

Alman tebliği
Berlin, 17 (A.A.) — Alman tebliği:

Şimal Afrikada Tobrukun şarkında yapılan muannidane müdafaa muharebeleri dün de devam etmiştir. Bardiya civarında mühim hücumlar geri püskürtülmüş ve düşman ağır ziyata uğratılmıştır.

İtalyan tebliği
Roma, 17 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 663 numaralı tebliği:

Düşman Bardiya müstahkem mevkiini ve Sollum'un müstahkem mevzilerini yeniden şiddetli bir topçu ateşi altına almıştır. Aynelgazala bölgesi de dün bütün gün taarruzlar ve mukabil taarruzlar devam etmiştir. Düşman durmadan yeni kuvvetlerle muharebeyi hızlandırmaktadır.

Dün kaydedilen muharebelerde alınan esir miktarı sekiz yüzü geçmektedir. Alman ganimetler arasında da 30.40 top ve yüzden fazla tank, zırhlı otomobil ve zırhlı vasıtalar vardır. İtalyan ve Alman pike bombardıman tayyarelerinden mürrek, keşif teşkülleri birkaç kere görünürlü neticelerle düşmanın kıt'a topluluklarına ve makinelî vasıtalarına taarruz etmişlerdir.

İtalyaya ve Yunanistana akınlar
Yunanistanda Argostoli üzerine atılan birkaç bomba hiçbir hasar yapmamıştır.

Dün gece Brendizi ile Katane bombardıman edilmiş ise de ölü ve yaralı yoktur. Yalnız birkaç ev hasara uğratılmıştır. Katane'da hava bataryaları bir tayyare düşürmüştür. İtalyan ve Alman tayyareleri birkaç kere Malta adasının askerî hedeflerini bombardıman etmişlerdir.

WILLY FORST
Guy De Maupassant'ın
BEL AMİ
Filmimizin başlıca mümessili ve sahne vazifi olarak
SEREFLİ MESLEĞİNİN KUSURU VASINA ERİŞMİŞTİR.

REBEKA
(REBECCA
Laurence Olivier
Joan Fontaine

FERHAD ile ŞİRİN

YARIN AKŞAM Sinemasında

İBRAHİM ÖZGÜR

ve
ATEŞ BÖCEKLERİ

Memleketimizin yegâne ve eşsiz sanatkarı CAZ KRALI ile beraber en mümtaz arkadaşlarını dinleyeceksiniz. HER CUMA AKŞAMI saat 20,30 dan 21 e kadar mutad film programına ilâveten:
Biletler evvelden alınabilir. Fiatlara zam yoktur.

SIVASET ALEMİNDE

Harb orkestralarının şefleri seçilirken

Karşılıklı harbi ilân eden notaların karşılıklı sağınağı geçti. Komşumuz Bulgaristan ile Londra'da bir avuç vatansever diplomatın teşekkül eden Ceko-Slovakya hükümeti dahi harbi orkestrasında yer almışlar. Şimdi sıra orkestraların şeflerini seçmeye gelmiş görünüyor. Bu 1914 muharebesinin verdiği acı tecrübelerden alınmış bir dersin doğmuş şiddetli bir ihtiyaçtır. Fakat öyle anlaşılıyor ki, bu ihtiyaca kat'i bir tedbirle cevap verebilmek her iki taraf için de güç olacaktır.

Uzlaşmanın bir deniz, diğeri de kara olmak üzere iki cephesi vardır. Her iki cephe de Mihver namına rol oynayan kuvvet Japonyanıdır, muharbeyi tabiatla o idare edecektir. Almanya ile İtalyaya bu sahada düşen vazife olsa olsa yalnız hava kuvvetleri bakımından unktefek tavsiyeleri inşar eder.

Karşı tarafın vasiyetine gelince; İngiltere, kuvvetlerinin büyük kısmını buraya nakledemeyeceğine göre deniz de hüküm rol Amerika filosunundur, bu bakımdan, aynı zamanda da Amerikalıların meshur gururu filonun idaresini İngilizlere bırakmaya mândır.

Halku bu sahada İngilizlerin malik oldukları kudret ve tecrübe sahib ol, dukları henüz tecrübe ile anlaşmış değildir. İngilizler bütün Anglo-Sakson âleminin bu en büyük, belki bir tek közünü bizzat kullanması müsterek menfaat namına daha faydalı görüyor.

Hükümetin mühim bir tedbiri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
akşam geç vakit Büyük Millet Meclisine teklif etmiş bulunmaktadı.

Hazinenin fedakârlığı
Buğday ve çavdar unlarından alınmakta olan buğdayı koruma vergisinin ilgasına dair bulunan bu kanun lâyhası encümenlerde ve Meclis umumî heyetinde en kısa bir zamanda tetkik ve müzakere edilecektir. Bu suretle hükümet müstahkem halk lehine hazinenin senede 6 ilâ 7 milyon lira gibi bir fedakârlığa katlanmasını göze almış bulunmaktadır. Öğrendiğimize göre ekmeğin fiyatlarında hasıl olan bugünkü yükselmeyi hafifletecek olan bu birinci tedbirin başka hükümet mütemim bazı tedbirler daha almak kararındadır. Bu suretle meselâ Ankara bugün 16 kuruşa satılmakta olan ekmeğin 14 kuruşa kadar indirilecektir.

Ulus'un makalesi
Ankara, 18 (Hususî) — Ulus gazetesi gündelik ekmeğimizin serlevhasile bugünkü nüshasında Mümtaz Faik Fenîğin bir makalesini neşretmektedir. Bu makalede hububat fiyatlarının niçin arttırıldığı şöyle izah edilmiştir:

Buğday alım fiyatı niçin yükseldi? Çünkü evvelce buğday eken bir köylüye daha cazib, daha pahalı değer bir ihrac malı yetiştirmeğe döndüremezdik. O zaman bu köylü bizim de ekmeğimize ortak çıkar, ekip sattığı mallardan elde ettiği paranın bir kısmını daha ucuz olan buğdaya o da şehiri gibi başkalarından tedarike bakar. Bütün çiftçiler böyle yaparsa o zaman buğdayı kim ekecektir.

Yeni kararın ekmeğin fiyatı üzerinde tesiri
Bundan sonra makalede hükümetin ekmeğe için sıra ile aldığı tedbir. lere işaret edilmekte ve buğdayı koruma vergisinin ilgası için verdiği yeni karara temas edilerek denilmektedir ki:

«Bir hesaba göre bu verginin kaldırılması ekmeğe başına 50 para kadar bir azalma temin edilecektir. Fakat rakam sade bu değildir. Hükümetin nakli ücretlerini ve Toprak Mahsulleri Ofisinin masraflarını indirmek hususunda esaslı bir çalışma yaptığını da memnuniyetle öğreniyoruz. Ekmeğe yapılan tam muvakkat. Yakın bir zamanda ekmeğin daha ucuz ve emekli bulunmasını olacaktır.»

Şehrinde Yeni ekmeğin narkı
Hububat alım fiyatına yapılan zam üzerine İat müfrikabe komisyonu tarafından tesbit olunan yeni ekmeğin narkını tabakine dün sabahdan itibaren başlanmıştır. Dünden itibaren 950 gramlık ekmeğin 16,5 kuruşa, francalalar da 27 kuruşa satılmaktadır. Yeni ekmeğin nispetinde de değişirilmiş, rubu. bet derecesi biraz artmıştır.

Diğer taraftan ekmeğin umma çavdar karşılığında ekmeğin fiyatları yapılmaktadır.

Yeni ekmeğin narkını iyi tatbik edilip edilmediği hakkında dün bütün fi. rurlarda ekmeğin iyi çıkarılmadığı görülmüş, dört firın hakkında yıldı. rum cezası verilmiştir. Bozuk çıkarılan dört yüz ekmeğin de müsadere olunmuştur.

Karne usulü
Diğer taraftan, hükümetin ekmeğin tevziyatını karne ile yaptırmak hususunda tetkikleri ilerlemektedir. Bu hususta kat'i karar verildiği takdirde bir müddet evvel İstanbulda evlere dağıtılan fişlere göre ekmeğin tevziyatı tanzim olunacak ve her eve nüfus adına göre karne dağıtılacaktır. Bu fişlerde her evde oturanların ne işle meşgul oldukları da gösterilmiştir. İşçilere daha fazla ekmeğin verilecektir.

AŞK ve KISKANÇLIĞIN SEVGİ ve HIRÇINLIĞIN ...
Genç ve diler bir kıızı istemiyerek nasıl bir sürü maceralara sevkettiğini

Bu akşamdan itibaren

ŞARK SİNEMASINDA

Gösterilmeğe başlayacak olan güzeller güzeli
Leni Marenbach ve Albert Matterstock'ın
müşterek temsil ettikleri

AŞKDA GALİP

Filminde görecek ve candan alkışlayacaksınız.

CASUS GENÇ AŞIKLAR

LİL DAGOVER - THEODOR
LOOS
Fransızca
Güzel bir kadının hayatı

CLAUDETTE COLBERT - CLARK
GABLE
Türkçe
Gençlik ve güzelliğin filmi

Bugün matinelerden itibaren ELHAMRA Sinemasında

DEVA

Kaşeleri: Baş. Diş. Nezle. Grip. Romatizma ve bütün ağrıları derhal keser, günde 3 Kaşe alınabilir

"Hamlet," davası

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

salonu dün de heyecanlı ve şiddetli münakaşalara sahne olmuş ve dava mühim safhalar arz etmiştir.

Celsenin açılması müteakib, Hukuk Fakültesi idare hukuku ordinar, ylis profesörü Sıddık Sami Onar, Edebiyat Fakültesi profesörlerinden Ahmed Hamdi Tanpınar, Edebiyat Fakültesi Alman edebiyatı doçenti Bülhan Batumandan müteakib ehli hukuk heyeti tarafından karşılıklı tenkid mahiyetinde olduğu iddia olunan yazılar üzerindeki tetkikat neticesinde varılan neticeyi bildiren rapor okunmuştur. Raporda davaya mevzu olan yazılardan Celâlettin Ezne tarafından yazılan makalenin müstehzi ve tahrik edici cümleleri ihtiva etmekle beraber, bir tenkidden ibaret olup, Muhsin Ertuğrulun şahsını tahkir eder mahiyette bulunmadığı; Muhsin Ertuğrulun yazısı ise, tenkide cevap teşkil etmekle beraber, ebedî ve ilmi bir tenkide caiz olmayan cümleleri ihtiva ettiği belirtilmiştir. Ancak Muhsin Ertuğrul tarafından yazılan yazının ölçüsüz bir tenkidten dolayı duyulan teessür ve bunun doğurduğu ruhi bir hâletle yazıldığı ilâve edilmiştir.

Peyami Safa tarafından yazılan yazılara gelince; bunlardan birinci makale ile Şehir Tiyatronunun idari teşkilâtına temas eden, ikincisinin bir tenkid olmakla beraber, tenkid hüdüdüleri aşarak Muhsin Ertuğrulun vakti ve hacsiyetine hakaret teşkil ettiği, üçüncü yazının ise sadece mizahi bir mahiyet taşıdığı bildirilmiştir.

Raporda Peyami Safa ve vekilinin Jehir Tiyatrosoy mecmuasında çıkan bir yazı münahestejelle sordukları bir suale cevaben, «jurnalçılık kelimesinin hakarete teşkil ettiği; bir başka suale cevaben de, tiyatroyun edebiyatın bir nevi olması rağmen, her muharririn buna vâkif olamayacağı» zikredilmiştir.

Rapor okunduktan sonra, hâkim taraflara rapor etrafında bir diyecekleri olup olmadığını sormuştur. İlk olarak söz alan Peyami Safa, ezimle, demiştir ki:

«— Mevzuumuz tiyatrodur. Halbuki, ehli hukuk heyeti arasında tiyatroya mensub bir zat yoktur. Edebiyata vakıf olmak, tiyatroya anlamak demek değildir. Sonra, ehli hukuk raporunda yazılarında hakareti kasti olup olmadığına dair sordunuz suale de cevap yok. Bu cihete hiç dokunulmamış. Bu bakımdan da rapor noksanıdır.»

Müteakiben söz alan Celâlettin Ezneli:

«— Raporu aynen kabul ediyorum.» Demiş, reis, vekili Esad Mahmud Karakurd sorunca o su cevabı vermiştir: «— Müvekkilim, raporu aynen kabul ediyorum dedi, artık ben ne söyleyebilirim?»

Peyami Safanın vekili Reşad Kaynar ise, rapora müvekkilinin temsil ettiği noktalarından itiraz ettikten sonra, Peyami Safanın mukabil taraf aleyhine hakkında jurnalci denilmesinden dolayı dava açtıklarını ve fakat müddeumumilikçe ademi takib kararı verilmesi Kocaali ağzınca riyasetine müraacatla, müddeumumiliğin bu kararına itiraz ettiklerini söylemiş ve:

«— Şayed orası lehimize karar vererse bu dava ile o davasının ve arif Talât tarafından aleyhimize açılan Davanın tevdihi lâzım gelir. Demişti. Bilâhare, Esad Mahmud Karakurd tekrar söz alarak raporun bazı noktalarına itiraz etmiş, münakaşalar olmuş ve nihayet iddia makamı rapora itiraz etmiştir. Cihad Baban ise, rapor etrafında fikir ve itiraz beyanını için mehil istemiş; mahkeme, dava için tevdihi talebini red ve Cihad Babana mehil vererek, duruşmayı talik etmiştir.»

Istanbul Belediyesi İlanları

Kesif B.	İk Tem.	
3558,50	266,88	Büyükdere Sarıyer belediye tahakkuk şubesi binasının tamiri.
2500,00	187,50	Mevcut bir aded Şevrole gasisi üzerine imal edilcek iki yataklı hasta nakliye karoserisi.

Kesif bedelleri ile ilk teminat miktarda yukarıdaki yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Kesif ve şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 22/12/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat maktubuz veya mektubları, ihale tarihinden üç gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne mektupları fenni ehliyet ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalı ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (10696)

Biga İcra Memurluğundan:

Gayri Menkul Satış İlanı

Türkiye İş Bankası İstanbul Şubesi borçlu Bigada Alâhiyeli Mehmed Rüşdi veresininin bu borcu için ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen Biga tapusunun 928 T. 33 No. sında kayıtlı Biganın Örtüce Köyü, de Dutluk Oba, Yaylak mevkinde şarhın Servilik mezarlığı, garben Karaağaç deresi, şimalen Sarayık dere ve Ali bey mer'ası, cenubun Karaağaç deresi çevreli 800 dönüm mesahada bulunan büyük bir tarla. Muhammen kıymeti: 2700 liradır.

Evsafı: Dalgalı bir arazide kısmen bayır olan bu tarlanın heyeti umumiyet itibarıyla iki kısma ayrıldığından cenub kısmına gelen 300 dönüm miktardaki arazi düz ve ziraate elverişli olup kuvvetli inbatıyesi üçüncü derecede toprağı kumsaldır. Bu kısmında 17 ahat, 22 dut ve 80 aded kara ağaç mevcuttur. Ve diğer kısmı ihtiva eden 500 dönüm arazi de dalgalı olup içinde çalılık bulunmakta ve halen mer'a halinde kullanılmaktadır. Bu kısmında ağaç mevcud olmayıp toprağı kuvvetli inbatıyesi dördüncü derecededir. Birinci kısmın cenub cihetinde birer kat yanyana yapılmış çiftlik binaları vardır. Kerpiçten imal edilerek üzerleri kiremitle örtülmüş ve her bir bina bir halde bulunan bu binalardan 3 oda ve ayrıca üzeri sazla örtülmüş iki hayvan ahır ile taştan imal edilmiş ve üzeri kısmen kiremit ve kısmen sazla örtülmüş bir hayvan ahır daha mevcuttur.

Satış açık artırma suretiyle yapılacağından ve arttırma bedeli de peşin olduğundan arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçeleri vermesi veya mihli bir bankadan teminat mektubu getirmeleri icab eder. Müterakim vergi borçları satış bedelinden tenkil edilir.

Birinci açık artırma: 19/1/942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 9 dan 11 re kadar Biga İcra Dairesinde yapılacak birinci açık arttırmada gayri menkul muhammen kıymetinin yüzde 75 şind bulduğu takdirde ihale edilecek, aksi halde satış ikinci arttırmaya talik 10 gün temdit edilecektir.

İkinci açık artırma: 29/1/942 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 9 dan 11 re kadar yapılacak olan ikinci açık arttırma sonunda gayri menkul en fazla arttırana ihale edilecektir.

2004 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren 3590 sayılı kanunun 126 c maddesine tevfi kanunla yapılacak olan bu satış için hakları tapu siciline sâbit olmayan ipotekli alacaklıları diğer alacaklıların ve itiraf hakkı sahiplerinin satış, satışa olan iddia ve itirazlarını ilân tarihinden itibaren 15 gün içinde evrakı müsbitlerle birlikte Biga İcra Dairesine müraacaatları, aksi takdirde satış bedeli paylaşmasından haric tutulacakları ve daha fazla zehat almak isteyenlerin 22/12/941 tarihinden itibaren dairede asılı bulunan açık arttırma şartnamesinde yer evrakı tekkik edilecek alacaklıları ilân olunur. (941/13)

Yeni neşriyat

Yazınhanede çalışabilecek bir **Bayan Aranıyor** Daktilo bilenler tercih edilecektir. Adres: Yeni Postane Cad. Mimar Vedad Han No. 26

GLANDOKRATİN Ademi fiktidarın çaresidir. Reçete ile kutusu 200 kuruştur.

Son Posta Matbaası: Yazı İşleri Müdürü: Cevad Fehmi Başkut

SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 13 Birincikânun 1941 vaziyet

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın Safi kilogram	72.605.372	Lira 102.124.264.57
Banknot		» 13.225.866.50
Ufaklık		» 556.761.30
Dahildeki muhâbilçileri:		115.906.892.37
Türk lirası		» 245.514.80
Hariçteki muhâbilçileri:		245.514.80
Altın Safi kilogram	9.441.033	Lira 13.279.567.90
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		» 57.096.951.97
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri		» 70.375.519.87
Hazine tahvilleri:		70.375.519.87
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.563.—
Kanunun 6.3 inci maddelerine tevfi kanun Hazine tarafından vâki tediyat		» 21.764.266.—
Senedat Cüzdanı:		136.984.297.—
Ticari Senetler		Lira 297.406.916.29
Esham ve tahvilât cüzdanı:		297.406.916.29
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)		» 45.225.041.93
(Tahvilât (İtibari kıymetle) ..		» 8.996.454.71
Avanslar:		54.221.496.64
Altın ve döviz üzerine avans		Lira 4.895.54
Tahvilât üzerine avans		» 7.808.690.—
Hazineye kısa vâdeli avans		» —
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		» 167.500.000.—
Hissedarlar:		» 4.500.000.—
Muhtelif:		» 14.904.135.75
Yekün		869.859.358.36

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		15.000.000.—
İhtiyat akçesi:		
Adli ve fevkalâde		Lira 7.822.019.15
Husulî		» 6.000.000.—
Tedavüldeki banknotlar:		13.822.019.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6.3 inci maddelerine tevfi kanun Hazine tarafından vâki tediyat		Lira 158.748.563.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		» 21.764.266.—
Karşılığı tamamen altın olarak ihâveten tedavüle vaziedilen		Lira 136.984.297.—
Reeskont mukabilî ihâveten tedavüle vaziedilen		» 17.000.000.—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun mucibince ihâveten tedavüle vaziedilen		» 250.000.000.—
MEVDUAT:		515.484.297.—
Türk lirası		Lira 86.304.317.77
Altın Safi kilogram	877.150	» 1.233.782.03
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olunan avanslar:		87.538.099.—
Safi kilogram	55.541.930	» 78.124.167.90
Döviz Tahvilâtı:		78.124.167.90
Altına tahvilî kabul dövizler		Lira —
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri		» 23.655.617.48
Muhtelif		» 136.235.157.—
Yekün		869.859.358.36

1 Temmuz 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

"Son Posta," n n denizcisi diyor ki

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

İngiltere, Hong Kong adası askerî vaziyetini daha kuvvetle tahkim edebilir, dedi ve vukuat gösteriyor ki bunu yapmamış olması kendisi için ağır bir hakarete teşkil etmiştir. Fakat, imparatorluk, son dört beş senelik tarih devresinde esnasında fazla gösterdiği bu gafletin eseridir.

Hong Kong, imparatorluğun kendisini her yönüne yaydıktan sonra, bir takım muhtemel rakibelerle karşı, orada kadim bir takım istinad noktaları vücuduna getirmek istemesinin mahsulüdür. Bu adayı ve bu limanı tesis etmiş, bugün tam bir asirlik meki teşebbüsüdür. Fülhakkı, 1841 de bir tarihte İngiliz müstemlekeçileri Hong Kongu ele geçirmesinin karar vermişler ve Kanton Körfezinin ağzına hakim olan birkaç parça adadan mürekkep olan küçük bir sahayı o zamanın Çin hükümetinden kralamışlardır.

O tarihte, Hong Kong adası hemen hemen üstünde insan oturmıyan boş bir toprak parçasından ibaretti. Bilâhare bu ada, süratle artan bir marmure halini aldı. Bugün orada yedi yüz benden fazla bir nüfus kitledi yazıyor. Asıl hayat, Hong Kong adasının kıta sahillerine karşı duran kenarında kurulmuştur. Bu şehirde güzel bir liman kurulmuş bulunmaktadır. Liman fevkalâde geniş, muhit; tayfun fırtınalarına sahne olur.

İngiltere bu üsül, büyük emeklerle kurmuş, onun günden güne inkişafı için hiç bir fedakarlıktan çekinmemiştir. Victoriaanın karşısında sahilde Tsimshatsui kasabasının başlıyan bir demiryolu, bu küçük müstemlekeyi 1000 kilometre muhabbat bir sahayı içine bağlar. Körfezin bir kenarında kurulmuş olan Kowloon kasabası da müstemlekenin bir nevi kenar varoşunu teşkil eder. Bugün Japonların eline düşmüş bulunan Kowloon, müstemlekenin en namur ve hep kibar tarafı doludur bir parçasını teşkil eder. Japonların bu noktayı ele geçirmeleri üzerine şimdi bütün liman onlarıncı tepesine tesiri altında bulunmaktadır.

Sade liman değil, bizzat müstemlekenin geldiği olan Victoria şehri de tehdid altındadır. Limanda barınan gemiler için kaçma çarelerini aramaktan başka yapılacak şey yoktur. Nitekim, İngiliz bahriyesi burada, küçük çapta da olsa, bir hayli kurban vermiş görünüyordur.

İmparatorluk, Hong Kongu sonuna kadar bakımdan karar vermişse, bu, bir bakımdan şeref namına ve bir bakımdan da Japon harekelerini gücletirmek maksadıyla yapacaktır. Fakat, bugünkü şartlar içinde bu müdafaa,

nun büyük ümidlerle yapılabilecek bir müdafaa olmadığı muhakkaktır.

Askere gidenlerin maaşları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bir mevzuat temas ederek dedi ki; bu lâihada beklenen ve müesseseler bakımına tabii tesisler, fakir ve müstahdem işleri hizmetine çağırılacaklara dair hükümler vardır. Halbuki bazı müesseseler hususî ki bunlar doğrudan doğruya vâdisi eshassa ald olup sermaye çok yüksektir. Burialarda çalıştırılan askere çağırılan vatandaşları aileleri aç ve perişan halde kahyorlar, bunlar nazarı dikkate almamamız mı? Encümen namına tekrar söz alan Atif Bayındır; devlet memurlarına ve Bankalarla müesseseler baremine dahil sınıf bu kanun mevzuuna dahildir, kanun haricinde kalan müesseselerde çalışanlar asker olduğu takdirde illa, ancak emmele iş kanunlarına göre tayin edilecektir, dedi.

Muvakkat kadrolarda çalışanlar Devletle muvakkat kadrolarda çalışanların vaziyetleri hakkındaki madde görüşülürken Nafia Vekili bu kadrolarda devlete çalıştırılan mühendislerin vaziyetlerine temas etti. Maliye Vekili şu izahatta bulundu: Muvakkat memuriyet, muvakkat kadro esasen 12 ay devam etmez, de 3 ayda, 5 ayda, 8 ayda bitmesi muhtemel olan işler için kullanılır. Bu, olabir ki görülecek iş için icabı olarak 18 ay dahi devam edebilir, amma altı aylık kadro, dört ayda baktık bitmedi. O zaman gene Heyeti Vekilece o senenin tertibi, ne dahi masraf tertibinden kadroya alınır ve bu suretle bu maddenin hüküm dairesinde o adam hakkında muameleyle devam olunabilir.

Farmoz adasında yer depremi

Tokyo, 17 (A.A.) — Bu sabah saat 4.30 da Formose adası cennetinde şiddetli yer depremi olmuş. Formose rasathanesi sarsıntı merkezinin Kagi köyü yakınında olduğunu bildirmiştir. Şimdiye kadar 180 ölü, 77 ağır ve 97 hafif yaralı vardır. 612 ev tamamen yıkılmış, 918 ev de tehlikeli surette hasara uğramıştır.

Tokyo, 17 (A.A.) — Resmen bildiriliyor: Bu sabah Formose adasında vukubulan zelzele neticesinde 190 kişi ölmüş, 164 kişi yaralanmıştır. Muvasala yolları bilhassa şimendifer hattı hasara uğramıştır.